

-SPORT-

A labdarúgó bajnokság holnapi fordulóján olyan sportsemegét kínál, amelyhez ritkán juthatnak a drukkerok: két rendkívül érdekes mérkőzés kerül előtérbe. Egyfelől a múltévi két legsikeresebb együttes, a bajnok telavivi Makkabi és a kupagyőztes petach-tikvai Makkabi küzd meg egymással a bajnoki pontokért, másfelől a másodosztályból élecsapattá előlépett két csapat, a balfuriai Hápoél és a kfar-szabai Hápoél találkoznak. Mindkét mérkőzésen éles, kemény harcra van kilátás.

A szombati fordulóban a következő csapatok játszanak (elől mindenütt a pályaválasztó): Makkabi Rechovot - Hápoél Haifa; Hápoél Balfuria - Hápoél Kfar-Szabá; Makkabi Haifa - Hápoél Tel Aviv; Makkabi Tel Aviv - Makkabi Petach Tikva; Hápoél Petach Tikva - Makkabi Natanja; Hápoél Rámát-Gán - Bétár Tel Aviv.

Számos mérkőzést játszanak holnap a Hápoél kosárlabda bajnokságában, ahol egyes kategóriák már az elődöntőig jutottak. A Makkabi kosárlabdázói befejezték a bajnokság első fordulóját és holnap szünetet tartanak.

A kézilabdaspornak holnap Rechovotban lesz ismét mozgalmas napja. A Makkabi Jehuda pályáján világméretű rendeznek a különböző Makkabi-egyesületek és az Amal részvételével.

Tel Aviv északi városrészenek utcáin rendezik „Idelson” emléktárgyvetélyt a Makkabi Hácáfon. Fiúk 5x300 métert, atléták 3000 métert és egyéb szakosztályok tagjai 3x1000 métert futnak. Indulás és cél a Gán Hácámautban van, a futás útvonala: Hájarkon - Dizen-goff - Arlozoroff - Ben Jehuda - Nordau - Hájarkon utak.

Véget ért a Makkabi országos kosárlabda bajnokságának első fordulója.

A „féldobben” az első osztályú bajnokságban a helyzet a papírfórmának megfelelően alakult. A Makkabi Tel Aviv 6 mérkőzésből 12 pontot szerzett, miután valamennyi ellenfelet legyőzte. Mögötte a Drom Há kocháv 4 győzelemmel, a Makkabi Hácáfon és Haifa 3-3 győzelemmel, Jeruzsálem és Jaffa 2-2 győzelemmel következnek, míg a Brit Makkabi-Atid egyelőre a sereghajtó, egyetlen pontot sem szerzett. A bajnokság fordulóját március 4-én kezdik meg.

Iskolák közötti sportverseny Jeruzsálemben

A Testnevelő Tanárképző Intézet hallgatói tegnap Jeruzsálemben rándultak, hogy az egyetem sportolóival a már hagyományossá érett versenyt a sport különböző ágaiban megtartsák. A labdarúgó- és atlétikai versenyt el kellett halasztani, mert a pálya felázott, de a többi tervbevett versenyszámot sikerült megtartani.

Eredmények: Kosárlabda-mérkőzésben a Testnevelő férfi és női csapata bizonyult erősebbnek és 68:36, illetve 16:6 arányban győzött. A röplabda-mérkőzésen heves küzdelem után a harmadik szetben az egyetem győzött 16:14 pontarányban. Ugyancsak az egyetem nyerte meg a ping-pong mérkőzést is 4:3 arányban. A vízilabda 3:3 góllal döntetlenül végződött, az úszószámok pontversenyét jobb stafétái által az egyetem a maga javára fordította.

Az ilyen versenyek kétség telenül hasznosan szolgálják az iskolák tanulóinak sportbeli fejlődését és az általános színvonalat is emelik. Viszont szükségtelen és hibás a programot egyetlen napra összehúzni, mert ez túlzottan erős fizikai igénybevételt jelent a Testnevelők részére, akik mindössze 26:26 férfi- és nőhallgatóból válogathatják össze versenyüket.

Március 10-ikén nyílik meg a zsidó világkonferencia

Berl Locker visszaérkezett Amerikából — A Mápán vezetősége szótöbbséggel a kongresszuson való részvétel ellen határozott

Zürich (AFP). A svájci hatóságokkal folytatott tárgyalások után végleg megállapították a zsidó világkonferencia helyszínét és időpontját. A konferencia Zürichben fog lefolyni, március 10-én kezdődik és három napig tart.

Jeruzsálem (ITIM). Berl Locker, a Szochnut vezetőségének elnöke, tegnap hazatért az Egyesült Államokból. A luddi repülőtéren elmondta az újságíróknak, hogy néhány hetet töltött az Egyesült Államokban, ahol a zsidó világkongresszus előkészítésével foglalkozott. — Számos észak- és délaméri- európai és afrikai zsidó szervezet fogadta már el a meghívást a kongresszusra, amelyen mintegy 200 kiküldött vesz majd részt. Minden nagy zsidó szervezet 10 delegátust küldhet, de a magas utazási költségek miatt valószínűleg nem fogják ezt a számot teljesen kihasználni. — Izraelből részt vesz a Szochnut vezetőségének majdnem

minden tagja. A kongresszus megnyitása előtt a Szochnut vezetősége plenáris ülést tart, amelyen meg tárgyalják a kongresszussal kapcsolatos végső tennivalókat.

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A Mápán vezetősége tegnap elhatározta, hogy nem vesz részt a Svájcban megtartandó zsidó világkongresszuson. A határozatot a vezetőség szótöbbséggel hozta meg, mellette a Chazit Hálichud tagjai szavaztak, míg az Achdut Ávodá képviselői a kongresszuson való részvétel mellett szavaztak. Még nem világos, hogy az Achdut Ávodá képviselői alá fogják-e ma- gukat vetni a többségi határozatnak. A Mápán ugyanis nem kapott meghívást a kongresszusra, csupán arról van szó, hogy a cionista szervezet és a Szochnut vezetőségében helyet foglaló tagjai résztvegyenek-e, vagy sem a kongresszuson.

Dr. Sinár hazajött Kölnből

Dr. P. Sinár, a németországi vásárlóbizottság elnöke, tegnap visszaérkezett Izraelbe, hogy jelentést tegyen a kártérítési egyezmény jóváhagyásával kapcsolatban felmerült kérdésekről. Dr. Sinár nem akart nyilatkozni az újságíróknak és a feltett kérdésekre így válaszolt: „Előbb a kormányknak kell jelentést tennem, a sajtó csak a második lehet a sorban.” Amikor idézték Sárét külügyminiszter nyilatkozatát, hogy „nehéz a német parlamenttől olyan határozatot követelnem, amely a német hajózás érdekeit sújtja”, Sinár így válaszolt: „Ez valóban remek összefoglalása az ügy állásának”.

Sinár végül elmondta, hogy március közepéig marad itthon, majd visszatér Kölnbe, a vásárlóbizottság székhelyére.

Dr. P. Sinárt a repülőtéren Ehad Avriél pénzügyi államtitkár fogadta.

-RÁDIÓ-

PÉNTEK
6.30: Máj tovu, 6.35: tor-na, 6.45: zenélő óra, 7: hírek 7.15: hanglemek, 7.59: hírszövegezés, 10.30: szórakoztató zene, 11: hanglemek, 12: a kórházak műsora, 12.30: balett-zene, 13.30: hírek, 13.48: hanglemek, 15: kábhálát sabbát a Malavsky család dalával, 17: klasszikus zene, 18.15: hírek 19: zenei gyöngyszemek, — 19.10: könnyű zene, 20: héber dalok, 20.30: hírek, 20.45 purim-műsor, 21: péntekesti hangverseny, 22.30: belföldi dalok, 23: hírszövegezés.

Párhuzamos műsor.
13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: Debussy-zene, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója.
18.35: opera és operett részletek, 19.50: klasszikus zene, 21: tánclemek.

SZOMBAT
7.30: Adon olám és hanglemek, 8.30: hírek, 8.40: belföldi dalok, 9: reggeli hangverseny, 10: zenei találós verseny, 11: könnyű zene, 12.30: héber dalok, — 13.30: hírek, 13.48, cházán-dalok, 16: zenei paródiák, 16.30: hanglemek, 17: Johann Strauss „Denevér” című operájának 3-ik felvonása és részletek Verdi „Falstaff” című operájából, 18.15: hírek, 19: Hámávdil, 19.04: zenei gyöngyszemek, — 19.10: felolvasás Eszter könyvéből, 20: purimi műsor, 20.24: Tenách-részletek (22-ik zsoltár), 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Melá- vé mályka műsor, 21.30: purimi egyveleg, 22: tánclemek, 23: hírszövegezés, — 23.05: tánclemek.

Párhuzamos műsor.
13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: modern zene, 16.45: klasszikusok előtti zene, 17.30: hanglemek, — 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója.
18.15: népdalok, 19: purimi egyveleg, 19.35: purimi dalok, 20.40: tánclemek.

FELHÍVÁS

a magyarszármazású zsidósághoz mártirjai emlékének megőrkítése ügyében

1944 március 19-ének elfelejtethetetlenül szomorú dátumát ez idén az egész izraeli magyar jisiv részvételével országsszerte mint gyásznapot kívánjuk megőrkíteni.

Ezen a napon halottainkra gondolunk, akik a náci-barbarizmus áldozataul estek, akiknek sírhalmát nem jelölték meg szerető rokonikézek.

Ezen a napon örök temetőt kívánunk avatni drága halottainknak.

Ezen a napon, idén és az után minden évben, ebbe a temetőbe kívánunk elzarándokolni kaddist mondani ismeretlen helyen nyugvó hozzátartozóink és barátaink felett.

Ezen a napon, március 19-én a jeruzsálemi hegyekben elültetjük a magyarországi zsidó mártírok erdejét (Jáár Hákódosim); azkarát tartunk és áldozunk halottaink emlékének azzal, hogy nevékre emlékfát ültetünk.

Ezúton kérünk fel minden magyarszármazású zsidót, legyen segítségünkre aktív munkájával, hogy mindnyájunk lelkiismereti parancsának eleget tudjunk tenni.

Március 19-én emlékezz halottaidra és ültess fát emlékükre.

A Hitachdut Olej Hungária Mártírok Erdejének bizottsága nevében:

dr. Herskovits Fábán, dr. Grotto Mose, dr. Frenkel Jenő

A Hitachdut Olej Hungária országos központja és összes helyi csoportjai, külön is felkéri Tel Aviv, Jeruzsálem, Haifa, Natanja magyarszármazású kereskedőit, hogy március 19-én engedélyezzék, hogy önkéntes munkatársunk üzletükben tartózkodják és ott a Mártírok Erdejében ültetésre kerülő fákra jegyzéseket felvegyen.

Felhívjuk tehát mindazon kereskedőket, akik a Mártírok Erdeje akcióhoz ezzel kívánnak hozzájárulni, közzölik üzletük nevét és pontos címét a HOH irodával, hogy fenti városok magyarszármazású lakóival, az újságok útján már most közölhes-sük, hol kerülnek az emlékfá ültetések.

Hitachdut Olej Hungária Országos központ
HOH Tel Aviv, Lilienblum 33; HOH Jeruzsálem: Haneszicha Mary 11; H O H Haifa: Arlozoroff 3a; HOH Natanja, P.O.B. 90 (Löwe Eljähú)

A Hitachdut Olej Hungária országos központja ezúton szólítja fel azon városok, faluk, kibucok és városok magyarszármazású lakóit, ahol a HOH-nak nincsenek helyi csoportjai, hogy csatlakozzanak a magyarországi zsidó Mártírok erdeje elültetésének akciójához. Kérünk mindenkit, aki hajlandó munkájával hozzájárulni fenti célkitűzés-sünkhöz, közölje címét és nevét a HOH országos központjával, hogy vele a közvetlen kapcsolatot felvehes-sük és lakóhelyén is beindíthassuk a Mártírok Erdejének elültetését.

Csak akkor lesz minden magyarországi zsidó mártír neve megőrkíthető, ha Ön is segítségünkre lesz és segít lakóhelyén megszervezni azt a bizottságot, amelyik átveszi és továbbítja azoknak a neveit, akiknek emlékére hozzátartozóik fákat kívánnak ültetni.

Hitachdut Olej Hungária Országos Központ, Tel Aviv., Lilienblum 33.

„HAMISUSER” cég
F. GROPPER
Haifa, rech. Jaffa 81 sz. Olcsón árulit szárított gyümölcsöt, almát, barackot, mazsolát, meggyet, román diót, M A K O T.

Hajfestés amerikai festékekkel! Legmodernebb rendszerű tartóshullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BARÓ ILA vez.
Epilláció, elektr. rántalanítás.
GISELLE HAIFA, Herzl u. 61.
NŐI FODRASZ SZALON

Közelednek az ünnepek! — Ruháját újjávarázsolja
KISHON legújabb amerikai szőrzemcsiszoló, HAFAI ÜZEM
GONDOS KEZEELÉS PONTOS SZÁLLÍTÁS
GYÜJTŐHELYEK HAIFAN ÉS KÖRNYEKEN

Aranyért, ezüstért és ékszerért
PÉNZZ Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl 16
Technikum-épülettomb.

Pénzkölcsönt ad értéktárgyra
Louvre — Lombard HAIFA SHAPIRA 13

PAPLANT (péhely, toll, gyapjú, v. vattával) PARNAT
a csehszlovák **WEISZ-nél** HAIFA, STANTON 24 ajtó
készítőnél: 37.

GÖZMOSODÁNKBA HOZZA RUHÁJÁT!
180 prutáért mossuk, főzzük kilóját.
BARBOUR GÖZMOSÓDA, HAIFA, ACHUZA.
Autóbusz-garázs mellett. K436

„MIRJAM” ezült Hamoun utcán,
most: „ESZTER” szalon-
ban működik.
fodrászno
HAIFA, TABOR-U. 13. sz. 2-3-40 autóbuszállomással szemben. K517

AKKÓIAK! FIGYELEM!
„KISHON” Legújabb amerikai módszerű VEGYTISSZÍTÓ, HAIFA, O-**AKKON** GYÜJTŐALOMASÁT MEGNYITOTTA.

570 IZLETES PRUTA STANDARD MENU
TALPIOT ÉTTEREMBEN Haifa, Herzl-u. 61.

Haifai mozik műsora:

ORAH (tel. 4017): Izraeli bemutató: EROICA (Fórum film)

ACMON (tel. 3003): FABIOLA SZERELMEI

ARMON (tel. 4848): Purimi műsor!
1. A GRÓF. Charlie Chaplin;
2. SPANYOL ÜNNEP. Monte Carlo ballet;
3. MUTINY (szines). Mark Stevens, A. Lansbury

GAL-OR: Nappal: COLORADOI EMBER.
Elen Drew, Glen Ford.
Este: EMLÉKEZTETŐ DAL (2-ik hét).
Merle Oberon, Paul Muni, Corneld Wild.

HADAR (tel. 2509): JECHESZKEL MEZESHETE
Az első iddis revüfilm.

ORION: ABBOT ÉS COSTELLO MEGKERÜLIK A HEGYET

AMFITEATRUM (tel. 4018): Izraeli bemutató:
THE WORLD IN HIS ARMS (szines).
Gregory Peck, Ann Blytk.

EN-DOR (tel. 3421): Szombat, vasárnap, hétfő:
ELŐRE FEL! David Wayne, Tom Ewell.
Kedd, szerda, csüt., A CARIBOO VONAT. Szines.
Randolph Scott, Gabby Hayes.

HA JOL AKARJA ELTÖLTENI A
PURIMOT UGY
CSAK AZ **ELDORADOBAN** TEL. 4989.
Karmel hegy
Meglepetések — Legjobb műsor — Zene — Tánc
Hangulat. — Magyar-jugoszláv konyha. K532

VIDAM — ZENES
H.O.H. HAIFA PURIM-EST HETFO MARCHUS
HAJNALIC TÁNC este 8-kor
FESZTELEN-MULATOZAS
Jegyek: Arlosoroff 3A; UjKelet, Shapira 13; Estbe Foto, Herzl 55; Garai, Herzl 40; Signon, Herzl 61; Talpiot étterem, Herzl 61. K533

HOLNAPUTÁN!!!
Vasárnap, március 1-én,
este 8 órakor a Bát-Gálim Kaszinóban, Haifa.

A HITACHDUT OLEJ CSEHSZLOVAKIA NAGY PURIM-NESEFJE
Művészi számok. Tánc. Meglepetések.
Konferál: HEINZ BROTZEN.
HANGULAT
Jegyek: Iroda, Arlozoroff u. 3/a., Hojtasch, Merkáz Hákarmel; Weissberger, Kirját Mötzkín. K515

ORTHOPEDY
ARLOSOROFF-SZALON
Az ország vezető üzlete:
ludtaipbetétek
sérvkötők
füzők
gumibarisnyák
BETEGPÉNZTÁRAK
20 ÉVES SZÁLLÍTÓJA
KURT LABO & SONS
ORTHOPÁDIAI ÜZEM
HAIFA
Arlosoroff utca
Telefon: 66376 8.

MINT MINDEN ÉVBEN,
SZORAKOZZEK AZ
idei purim-héten is
A KARMELI
Carmel Picadillyben
KARMEL HEGY,
TELEFON 6277.
K529

Teljesen elűt az év többi ünneptől, egyik ünneplőhöz sem hasonlítható. A nép nem is veszi ünnepszámba, sőt gúnyosan, tréfásan beszél róla. „Purim nem ünnep.” A hasonlata szinte megbotránkosztató.

Pedig hát Eszter könyve „jom-tov”-nak mondja, háromszor is. De „miste veszmeha”-nak, lakoma és öröm napjának is nevezi.

Az örömet az Irás a többi ünnepen is lelkünknek köti. És mégis más a purim öröme az örömetől. A zsidó ünnepek öröme csendes, szolid, bensőséges, áhitattal vegyes, emez pedig zabolátlan, fkevesztett, a mámornak, a tivornyának ezen a felünnenpen nincs határa, sőt még biztatnak is rá, az se baj, mondják komoly, jámbor papok, ha az áldást összetévesztjük az átokkal, még dicséretreméltó is, Istennek tetsző cselekedet.

Mi ennek az oka? — kérdezzük. Mert idegen földön termett.

A szabadság ünnepeinek maga a szabadságtudata is kielégít, ha a rablánc a kezéről lekerül, ez már maga öröm, ezt nem kell itallak mámorával fokozni, ha alkotmány szabályozza a nép életét, van-e ennél nagyobb öröm?! Összel, ha a gazda portája megtelik a mező áldásaival, boldogsággal tölti meg a szívet. Ezt a boldogságot éppen hogy a józanság emelheti még magasabba.

Itt azonban egy nép kiirtásáról volt szó. Előbb elűt az otthonából, most meg teljesen el akarták pusztítani, ki akarták irtani. Nem először történt, nem is utoljára. Ennek folytatása lesz, tiz, húsz, száz év múlva, mint ahogy folytatása van a mai napig is, éppen ott, ahol legkevésbé hittük volna. Lehet-e örülni az ilyen megszabadulásnak, az ilyen öröme? Tartós-e az ilyen öröm? Fordul a kocka, fordul a zsidó sors, egy-két év és az új Hámán újra ácsolja a zsidó nép számára a bitófát.

Az ilyen ünnep nem ünnep, az ilyen öröm nem igazi öröm. Az ilyen örömet fokozni kell itallal, mámorral, borgózzal, annyira fokozni, hogy ne tudjon magáról az ünneplő, hogy az agyát kód szállja meg, hogy összecserélje az áldást az átokkal, hogy a gálat borzalma rá ne eszméljen. Kába fejjel elfelejt az ember mindent. Ezért kell hát, mulatni, kacagni, nevetni mindenben, mindenkin, ha úgy tesszük, még a szenteken is.

Purimkor minden megvan engedve, még az Irás szent szavait is el szabad ferdíteni.

A Talmud mintájára purimi utánzat is készült, paródia. Eleinte a jámbor tudósok fel voltak miatta háborodva, később beletörődtek és ok maguk is nevettek rajta.

Lehet-e nem nevetni az ilyen bohókás szavakon:

„Mindenki köteles (purimkor) inni, akár férfi, akár nő, szolga, vagy szolgáló. Rabbi Iszák az mondja, még a barom is.”

„Szóltál ró. Kórsó: Minden bajtól való megmenekülés után ivás következik. Noé megmenekült az özönvitzól, utána ivott, amit irva va-gyon: „Es ivék a borból, és megrészegedek.” Lót is, ahogy megmenekült a pusztulástól, leitta magát, amit az Irás is mondja: „Es megittatták atyukát borral.”

Persze purim napjára eszt mindkét eset, amit azt rabbi Kórsó olyan szellemesen komoly szentírásivevsekből levezeti.

„Tanítják bölcsseink — folytatja tovább az én néhai névrokonom, rabbi Kalonymos ben Kalonymos — a beteget szabad purim napján is vizzel itatni. Rabbi Kórsó szerint csak a veszélyes beteget, az olyan beteget azonban, akit nem fenyeget halálos veszedelem, csak bort itatik.

Miert három és nem négy-

szögű a „Hámán-béles”? — veti fel a Részegek traktátusa.

Hogy mentes legyem a cíci parancsa alól.

A purimnak egyik legkedvesebb szokása az ajándékküldés. A tréfacsinálók természetesen ezt is kihasználják és igyekeznek a megajándékozottat megnevettetni. Az agglégényeknek a mi vidékünkön menyasszony-nak öltöztetett babát küldtek a fiatal pároknak bölcset, a ritka bajuszú fiúknak bajuszpedröt.

Rabbi Meir Leibus Málbinról, erről a kiváló, de sorsildözött mesterről beszélik, hogy egyszer egyik hibe, aki az étkezési szabályokat nem tartotta be és emiatt a Málbin sokat ostromozta, purim napján egy disznóalakú tortát küldött a rabbinak ajándékba.

A humoráról is ismert nagy mester nem jött zavarba, mosolyogva jegyezte meg:

— Mennyire szeretnek engem az én kedves hibeim, a szájuktól vonják meg a falatot, hogy a papjuknak juttassák.

De ő sem maradt adós a válasszal. Fogta a fotográfiajt és elküldte a hívének a következő sorok kíséretében: Ön elküldte nekem a saját fényképét, itt mellékelem én is viszonzásul a magamét.

A közös purimi lakomának legkellemesebb fűszerezője az Eszter-könyvből szedett szójátékok voltak.

— Honnan tudjuk, hogy Vásti királynő himnusz volt?

— Világos a dolog. Irva van: „Záchar et Vásti.” Achászvéros királyt a hagyomány megtette balgának. A bizonyító vers természetesen kéznél van itt is mindjárt.

— Miért volt Achászvéros király balga? — kérdik és adják is meg a választ a purimi bohókák.

— Mert azt mondta a feleségének: „Mi a kívánságod, hadd adassék meg neked.”

Az egyik híres rabbi tette fel a kérdést: Miért mondják az engesztelő napot, jom kippur, többszámában — jom kippurimnak?

Mert a jom kippurim és a purim között alig van különbség. Purimkor a zsidók öltönek maskarát, mint a gójok, jom-kippurko; meg a gójok vesznek fel zsidó álarcot.

„Es felakasztották Hámán a fára.” Itt követte el Mordecháj a legnagyobb hibát. Fára akasztotta Hámán és nem más halálméret választott számára. Azóta dűsan termi ez a fa gyümölcsét, a kis és nagy Hámánokat, hol Berlinben, hol meg Moszkvában.

Purim humor állítólag az alábbi is, de ha netalán mégse purim napján történt volna a dolog, a szellemességéből nem von le semmit és nyugodtan sorozhatjuk az előbbiek mellé.

Bialik, a nagy zsidó költő tudvalevőleg csak nagy nehezségek árán tudott annak idején Oroszországból visszazaindulni, Gorkij közvetítését kellett igénybe venni, hogy Erecbe juthasson. Mielőtt Bialiknak az útlevélet átadták, becsületszóval kellett megígérnie, hogy az oroszországi állapotokról senkinek egy szót sem fog szólni. Amint a hajója Konstantinápolyba érkezett, újságírók raja rohanta meg, az oroszországi helyzetről szerettek volna tőle egyet-mást megtudni. Bialik természetesen adott szavához híven egy szót sem szólt. Az újságírók azonban csak nem tágitottak. Végül, hogy meg szabadulhasson tőlük, az alábbi történetet mondta el nekik:

Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy disznó. Ez a disznó háromszáz esztendőn keresztül feküdt a pocsolóban a jobboldalán. Végül megunta a dolgot, megfordult és átfeküdt a bal oldalára. De azért disznó-csak csak disznó maradt továbbra is...

A szakértők már nem vitatkoznak a tények fölött. Mindnyájan megegyeznek abban, hogy a módszer, amellyel a tengerentúlról az országba érkező búzárt rakodják ki, havonta mintegy 50 ezer dollár fölösleges kiadást okoz. És ez az összeg csak a zsákok árát tartalmazza, amelyet külön kell vásárolnunk, hogy legyen mibe rakni az ömlesztett állapotban érkező búzát, meg azokat a díjakat — tonnáknak vagy 10—15 dollár-cen-tet — amelyet a hajótulajdonosoknak fizetünk, hogy használhassuk a hajók emelőrudjait a zsákok kiemelésére a hajó fenekéből. De az összeg nem tartalmazza azokat a fizetéseket, amelyeket teljesíteniük kell, mert a hajók, a rossz kirakodási módszerek miatt, sokáig kell várakozzanak a kikötőben — ezek a fizetések szintén kitesznek éventént néhány száz ezer dollárt — és nem tartalmazza azokat a nyereségeket, amelyek től elesünk, mert nem küldhetjük a hajókat gyorsabban tovább, mint az a szerződésben elő van írva, pedig ezek a nyereségek is kitesznek néhány tízezer dollárt éventék.

Ez a havi 50 ezer dolláros számítás nem veszi figyelembe azt sem, hogy a szállítási díjak önmagukban is magasabbak, ha Haifára való szállításról van szó, éppen, mert a hajókat előre tudják, hogy hajóknak sokáig kell a kikötőben állniok; nem veszi figyelembe az izraeli fontban fizetett költségeket, amelyek horribilisak egy primitív rendszer mellett, amely mitsem változott az utolsó év alatt; és nem veszi figyelembe azokat a munkásoknak szenvedését, akik kirakják a búzát — mert nem lehet enélkül kibeszélni a búzát, amikor száz ember lemegy a hajó forró fenekébe és a porban és hőségben, derékig vetkezzve, kézzel rakja meg a zsákokat.

Van más módszer is?

Pedig mindennek nem kell így történnie. A búzát ki lehet hozni a hajó fenekéből ömlesztett állapotban is; fel lehet rakni a vagonokra, vagy a teherautókra és el lehet vinni a malmokig ömlesztett állapotban is. Ha így cselekednénk, megtakaríthatnánk az ötvénezer dollárt, amelyet havonta zsákokra dobunk ki, keresnünk a hajók gyors kirakásán, igen nagy mértékben csökkenthetnénk a helyi munkabér-kiadásokat és elkerülhetnénk a munkások fizikai szenvedését. Ha így cselekednénk, jobb lenne a kincstárnak, mert idegen valutát spórolna és jobb lenne a közönségnek, mert kevesebbet kellene fizetnie a kenyérért.

Sokféle módszer van a búza ömlesztett állapotban való kirakására — és talán az egyik ok, hogy még mindig nem használunk ilyen módszert, éppen abban rejlik, hogy több, mint egy-fajta rendszer van.

Az állam megalakulástól kezdődtek a tárgyalások egy sziló felállításáról, amely lehetővé tette volna a búza ömlesztett állapotban való kirakodását. Az első ajánlattevő a svájci dr. R. Hecht volt, akinek családja régen ezzel a szakmával foglalkozik és igen sok szilója van szerte Európában. Hosszas tárgyalások következtek, amelyeknek eredményeként végül 1950 augusztusában létrejött az egyezmény egy, a haifai kikötőben felállítandó sziló tárgyában, Izrael kormánya és dr. R. Hecht között.

Megváltozott tervek

Az egyezmény értelmében a társaság — az erre a célra alapított „Dagon” cég — feladata Haifán egy 12 ezer tonna befogadóképességű szilót felállítani, az összes berendezésekkel, amelyek a búzának ömlesztett állapotban való, mechanikus úton történő kirakodásához szükségesek.

A társaság időközben megváltoztatta eredeti tervét és elhatározta, hogy nem 12.000 tonnás, hanem 20.000 tonnás szilót épít. A cél az volt, hogy a haifai sziló az egész ország búzabehozatát el tudja látni, bár az eredeti szerződésben a társaság opciókat kapott az ország összes meglévő, vagy csak a jövőben felépítendő kikötőben szilók felállítására is.

Az egyezmény aláírása óta több, mint két esztendő telt el és bár a társaságnak sikerült felhajtani a teljes tőkét — mintegy kétraiió főt, részben helyi, részben pedig idegen valutában —, amelynek összegyűjtésére vállalkozott, a sziló még mindig nem áll és alapját csak most kezdték építeni.

A veszteség, amely az állam fennállása óta eltelt négy év alatt a sziló hiányából származott, legalább két és félmillió dollárt tesz ki, tehát többet, mint amennyibe az egész sziló került. És a jelek arra mutatnak, hogy jövő tavasz előtt a sziló semmi esetre sem fog működni.

Ki a hibás?

Nem lehet persze azzal vádolni a Dagon társaságot, hogy egyedül felelős ezért a kérésért, ha fel is lehet tételezni, hogy részéről sem mutatkozott a gyors építkezéshez szükséges lendület. De a társaság nehézségeit talán meg fogja világitani egy példa: A sziló helyét csak 1950 nyarán jelölték ki véglegesen (miután előbb olyan helyet utaltak ki neki, ahol eltört volna az egész kikötői forgalmat, de a telek, amelyet a társaság a kormánytól kapott, még a mai napig nincs a nevére írva, mert a telekkönyvi hivatal véleménye szerint a telek nem is létezik. Igaz ugyan a hivatalnokok elhitették, miután kivitték őket a helyszínre, hogy a telek van, de mivel az egész földdarab egy kiszáritott tengerre, amelyet valamilyen okból elfelejtettek be-

rajzolni a hivatal térképeibe, kénytelenek voltak kitarítani azon álláspontjuk mellett, hogy a telek nem létezik.

A Dagon társaság szilóját a legmodernebb rendszer szerint tervezték. Ugyan nem is szándékoztak egy ilyen szilót felállítani, amely raktáruál szolgál, hanem csak olyat, amelyen keresztül a búza, fel fogják szelrelni az összes berendezésekkel, amelyek a búza kezeléséhez szükségesek, tisztító és osztályozó gépekkel, lérengőlékekkel, meg minden jóval.

Időközben azonban bizonyos körök kételkedni kezdtek abban, vajjon szükséges-e ilyen nagy és drága szilót építeni Haifán.

Elsősorban is azt vitatják, hogy az ország malmainak túlnyomó többsége a natanjai vonaltól délre fekszik, jobb tehát az országba érkező búza nagyrésztét egy déli kikötőben kirakni. Búzákat azt mondták, hogy a Dagon szilója tulságosan is modern és jófelszerelt és a mi körülményeink között csak fölöslegesen fogja megdrágítani a búza kezelési költségeit. Hangsúlyozták, hogy ugyan szükség van a búza tisztítására és osztályozására, de ennek nem kell éppen Haifán történni, hiszen ezeket a munkákat eddig is elvégezték és ezután is el fogják tudni intézni a malmok mellett meglévő berendezések. Nem voltak megelégedve a sziló nagyságával sem. Átmenő szilónak tulságosan nagy, mondták és egyúttal természetesen nagyon drága, raktárszilónak meg tulságosan is kicsi és különben is a haifai raktározás stratégiai szempontból értelmetlen. Végül pedig azt ajánlották, hogy vásároljunk sokkal olcsóbb berendezéseket, amelyek éppen úgy megteszik.

Uj rendezés

Mindenestre azonban világos volt, hogy a haifai sziló építése tulságosan sok időt vesz igénybe, akárki is legyen ebben a hibás, és kár időközben továbbra is az ablakon kidobálni a pénzt, amelybe a primitív lerakodás kerül. Ugyanakkor nem felejtették el, hogy a koncesszió értelmében a haifai kikötőben csak a Dagon társaságnak van joga búzát mechanikus úton kirakodni.

A kereskedelmi minisztérium tehát, amely közvetlenül érdekelt a búza kirakodásának árában dr. Hecht-hez fordult és felajánlotta neki, mondják a minisztérium tisztviselői, tgyen javaslatot valamilyen átmeneti megoldásra. Dr. Hecht erre állítólag nem volt hajlandó, még akkor sem, amikor közölték vele, ha nincs elegendő tőkéje, a minisztérium hajlandó kölcsönözni az olcsó felszerelés megvásárlásához szükséges összeget.

De amikor a hivatal látván dr. Hecht huzódását, maga rendezte meg a szükséges gépeket, a Dagon cég koncesszió jogaira hivatkozott, amelyeknek értelmében csak neki van joga búzát mechanikus úton kirakodni a haifai kikötőben. A dolog jelenleg úgy áll, hogy a hivatal hajlandó a rövidesen az országba érkező felszerelést a Dagonnak átadni és azt a társaság fogja működtetni.

Ez a felszerelés más elvek szerint dolgozik, mint az, amelyet a Dagon szilójához terveztek. Mig az utóbbihoz ezer lóerőnyi villanyáram kell, az előbbihez csak mintegy száz és sokkal, de sokkal olcsóbb annál. Az egész felszerelés nem kerül többé, mint száz ezer dollárba, ami mintegy kéthónapnyi vesztetés a jelenlegi rendszer mellett! A berendezés természetesen nem nyújt lehetőséget raktározásra, tisztításra, vagy osztályozásra, mint a sziló, de a mi magát a kirakodást illeti, éppen olyan jól megteszi

Az ellenkezés oka

A Dagon társaság természetesen nem nézi jó szemmel az egész új tervet, nyilván, mert a rakodási költségek mellett jóval alacsonyabbak, mint a sziló mellett és amikor ez utóbbi elkezdi működni kellemtelen kérdéseknek lesznek kitéve, miert kell emelni a búza kirakodási árát. Igaz ugyan, hogy a koncesszió előrelégszabta azt az árát — legalább is a kalkuláció elv felépítését —, amelyet a Dagon kérhet, csak azt követni ki feltétlenül, hogy olcsóbb kell legyen, mint a kézi rakodás; és igaz az is, hogy a sziló a rakodáson kívüli olyan szolgáltatásokat fog nyújtani, amelyeket a jelenleg tervezett rendszer nem nyújt, de a meggyezésesek és kérdések nem lesznek kelemesebbek azáltal, hogy alaptalanok.

De még a Dagon társaság sem állítja azt, hogy az új rendszer technikai szempontból nem megfelelő, — a társaság egyik szakértője résztvett abban a bizottságban, amely az új felszerelést javasolta és megrendelte — de azt állítja, hogy a kiadás hiábavaló, mert a sziló felállítását után nem lesz szükség aberendezésre.

Még ha így is lenne, sem lenne felesleges a kiadás. Az állam kiállítását után hónapon telt el és a felszerelés hiánya mintegy két és félmillió dollár vesztéséget okozott nekünk. A Dagon társaság szilója nem lesz kész két hónapon belül, amennyi idő alatt megtakaríthatjuk az egész új befektetést, sőt, jó, ha tizenkét hónapon belül kész lesz. Ez vesztéseinket újabb 600.000 dollárt fognak kitenni, ha az új rendszer rövidesen máködni nem kezd.

Hol a bűnös

Az elkerülhetetlen következtetés tehát az, hogy mindenkéltől a kormányt terheli a felelősség azért, hogy már évekket ezelőtt nem rendezte meg ezt a berendezést.

Es ha a Dagon társaság most, sajátos okokból, azt állítja, hogy a felszerelés majd ócska telepre kerül, miután a szilót felállították, ez az év nemcsak, hogy nem változtat a felszerelés pillanatnyi nékülözhetetlenségén, de nem is igaz. A gépeket fel lehet és fel kell majd használni mástütt, ahol búzát ömlesztett állapotban kell rakodni, például a vasuti állomásokon, ahol a vagonokból teherautókra kell rakni az árut. De a gépek legtermészetesebb kihasználási helye a jaffai kikötő. Csak hogy dr. Hecht azt mondja, hogy ő is fog opciók jogával és szilót fog felállítani Jaffán, ha annak veszélye fenyeget, hogy valaki más akar mechanikai uton búzát rakodni ott — és mindent, miután hangsúlyozza azt a véleményét, hogy gazdasági szempontból nincs helye egy jaffai szilónak.

A Dagon társaságnak jogában van megtenni ezt, csak az a kérdés, miert nem működtetne dr. Hecht saját kezelésében egy ilyen olcsó berendezést Jaffán? Hiszen nem kétséges, hogy a malmok nagyrésze az egész déli részen van és jaffai kirakodással sok szállítási költséget lehetne megtakarítani.

De a komoly jaffai rakodás egyelőre csak a jövő zenéje. Egyelőre még a haifai kikötőnek szánt olcsó felszerelés sem érkezett meg. Talán két-három hónap múlva megjön. Segítségével majd megtakarítunk néhány tízezer dollárt havonta, de még segítségével sem tudunk választ kapni arra a kérdésre, ki a felelős, miyik miniszter, tisztviselő, vagy magánember, hogy az a kérdés négy éven keresztül hanyódot, ki az, aki bűnös nemtörődomséggel nézte, mint dobálnak tízezer dollárokat a tengerbe.

1953 II 27 UJ KELET 8

A bevöközönség tudomására hozzuk, hogy elfogadunk beiratkozásokat I. osztályu „LUXOR”-bútorokra. 3-ajtós polturozott szekrény, tükörrel 145.— font 4-ajtós polturozott szekrény, tükörrel 165.— font 3-ajtós polturozott búffé, bárral . . . 125.— font Asztal, négy kárpitozott székekkel . . . 138.— font „Paradise” rekamié . . . . . 192.— font Elegáns rekamié . . . . . 250.— font * Részletfizetésre kaphatók a legutolsó dívat szerint, panelből és furnirból készült bútorok. Raktáraink egész nap megtekinthetők. * SCHNEIDER RÁDIO negevi egyedárusítása »MATOV« BUTOR R.T. Képvisező: FISCHER LAJOS. BEÉR SEVA, MERKAZ MISZCHARI 12. BUTORSZOVET függönykelme NAGY VÁLÁSZTEKBAN SPITZER, T E L - A V I V, Merkáz Miszhári 15

A HABIMA-SZÍNHÁZ
KÉT ÚJ DARABJAABRAHAM GOLDFADEN:
„A HERCEG
TÖRTÉNETE”

Abraham Goldfaden a jiddis színház megeremlője volt.

A jiddis nyelv, a dal és a színház e szerelmese Oroszországban, Staroconstantinoban született 1840-ben. Romániában, Jassiban alapította meg az első jiddis színházat 1876-ban és ott mutatta be első darabját „A rekruták” című zenés vígjátékot. Goldfaden egymaga írta a darabot, a zenét, összeírta a színpadot, rajzolta a díszleteket és dirigálta a színészeket. Az odesszai jiddis színház megalapítása után társulatával végigjárta a nagyobb orosz városokat és zsidó falvakat majd amikor Oroszországból kitiltják a jiddis színelőadók, visszatér Romániába. Innen New-Yorkba, Londonba és Párizsba utazik, mindenütt a legnagyobb nehé-

gosen felszerelt, vandorszínház banda egy zsidó falu határában tanyázik, ahová sehogysem akarják beengedni a „csúrho komédiás népességét”, mert a jiddis színdarabok kezdetén vagyunk, amikor a zsidó tömegek még nem ismerik a színház varázsát. Hogyan lopakodtak be mégis a színház területére? Reb Jicchák gazdag zsidó házba, ahol eljátssza „A herceg történetét” és hogyan folytatja tovább szomorú vándorútját, ez a darab rövid tartalma, két párhuzamos szerelmi történettel fűszerezve. Az előadás igen kedves és őszinte hangulatot kelt, mert a színészek mindnyájan belelik magukat a neiv mesébe. Ada Talnak, aki Feigelét, a kis cselédleányt alakítja, régen nem volt ilyen hálás szerepe, amit közvetlen egyszerűséggel és átérzéssel játszik. Buchman igen jó Reb Jicchák szerepében. Gribler, a sugó remek komikus figura, Klatzkin alakításában. A díszle-

ABRAHAM GOLDFADEN

megeket is legyűró lelkese-
désével és őszinte zsidó rajon-
gással jiddis színházat alapít,
ellátja darabokkal és lelkét
önt beléjük. Végül is
New-Yorkban telepszik le,
ahol 1908-ban bekövetkezett
haláláig operetteket és ope-
rákat ad elő a jiddis szín-
pedokon, amelyekhez ő írja
a librettót és szerzi a zenét.

Goldfaden úttörő volt. —
Nagy érdeme, hogy a zsidó,
főleg chaszidikus népenél
megörökítette és a zsidó
folklor szindarabja vitte. A
gajlortban élő zsidó tömegek
felvidította dalaival és a
zsidó életből vett jelenet-
ekkel. És nem utolsó sor-
ban, a jiddis nyelv mérhet-
etlen gazdagságát felszínre
hozta.

„A herceg története” ere-
detleg Goldfaden „Kabsen-
und Hungerman” című
darabja, amelyet, hogy aktu-
ális legyen, Dávid Licht
átdolgozott. Zenéjét Joseph
Kaminszki állította össze
Goldfaden több darabjának
motivumaiból, héberre Sim-
son Melzer fordította. „A
herceg története” tulajdon-
képpen népszínmű, a ma ál-
talanban lenézéssel kezelt és
dívatját múlt műfaj, amely
az operett, vígjáték és drá-
ma egyvelege, tele könnyel,
dallal és mosollyal. Tehát
primitív, naiv, romantikus
és érzélgős. De a népszin-
mű minden erénye is benne
csillog: naivságában végtel-
enül bájos és fűlbemázó,
könnyű muzsikája behatol
mindazok lelkébe, akik a
modern ember gatlása nél-
kül át tudják engedni ma-
gukat a népszínmű szokata-
lanul naiv hangulatának.

A darab a kezdő jiddis
színházról nehéz életét
mutatja be. A nyomorúsá-

tek és a kosztümök korhűek
és finoman hatnak.

IBSEN:
JON GABRIEL BORKMAN

Jon Gabriel Borkman a
legtökéletesebben felépített
Ibsen-darab. Olyan tömör,
mint egy klasszikus tragé-
dia, amelyet a modern kor-
ban csak Racine tudott al-
kotni a klasszikus hármas
egység, az idő, a hely és a
cselekmény egysége alap-
ján. Ami annyit jelent, hogy
egyetlen cselekmény, egy
helyen és legfeljebb 24 óra
alatt történik, a görög drá-
mák szabályai szerint. Ki-
véve Racinet, a klasszikus
írók nehezen tudták föl-
említeni egy tragédia ősz-
szeszűriteni egy tragédia dön-
tő eseményeit 24 órára, szin-
te hihetetlennek látszik, ha
számításba vesszük, hogy a
klasszikusok által „barbár
génuszoknak nevezett Shakes-
peare egy-egy darabjának a
cselekménye 10–15 évig tart
és több helyen játszódik le.
De maga Ibsen is Peer-
Gyntben egy egész élet esemé-
nyeit sorakoztatja fel. Ő
azonban a klasszikus drá-
mák kedvelője és kiforrott
drámaíró korában a klasz-
szikus szabályokat a tökéle-
tesség vitte.

Jon Gavrien Borkman Ibsen
egyik legutolsó drámá-
ja, 1896-ban írta, csaknem
harminc évvel Peer-Gynt
után. Ez az emberöltő a
tulajdonképpen különbség
csupán a két darab között.
Alap gondolata mindkettőnek
ugyanaz: a határtalan am-
bició, az uralkodási vágy
hajítja Peer-Gyntöt is s Bork-
mant is. Minden érzést meg-
tagadnak magukban és sze-
renciaitlennek teszik azokat,
akik szeretik őket. Csak
életük végén jönnek rá té-
vedésükre, amikor már min-
den késő. Peer-Gynt elhagy-

Sauber-Michajlovics Sándor:

Az igazgató úr

A munkácsi zsidók vállalkozó szelleme szinte világhírű volt. Az összes vállalkozások közül, kétségtelenül a legmerészebb a héber gimnázium életrehozása volt. Hogy ez a kalandos vállalkozás nem végződött botrányos anyagi és erkölcsi csőddel, nagyrésztben a tragikus elhunyt dr. Chajim Kugel ügybuzgóságának köszönhető.

1920-at írtak. Kárpátját a trianoni békeszerződés értelmében a csehszlovák köztársaságnak ítélték oda az ottlélő százezer zsidóval együtt. A magyar irredentizmus törekedett ébren tartani a tömegokban a visszacsatolás reményét, az uralkodó cseh hatóságok viszont azon voltak, hogy a lakosságot szellemben is elszakítsák a magyarságtól. Ruszinszki hivatalos nyelve az orosz volt, de megengedték a magyar, német és cseh kisebbségeknek saját iskolák felállítását.

A cionisták megtalálják a megoldást

Az új helyzet zavarba hozta a zsidó tömegeket, mert nem tudták, mitévők legyenek. Gyakorlati érzékük azt diktálta, hogy gyermekeiket cseh, vagy orosz iskolákban neveltesék, viszont ezáltal a magyar olákoság haragját zúdították magukra.

A cionista vezetők voltak az egyedüliek, akik megtalálták a kibontakozás útját a héber iskolahálózat megalapításával. Abban az időben azonban a cionista szervezet nem volt még szalonképes és a jobbmódu szülők nem szívesen bízták gyermekeiket néhány lelkes, nagyhangú, de kispénzű fiatalemberre. Egyrészt nem hitték abban, hogy az iskola fenntartásához szükséges összeget előteremtik, másrészt el sem tudták képzelni, hogy a héber tudás elegendő az életben való boldoguláshoz. Nem kell csodálkozni azon, hogy az erős gyakorlati érzékkel megáldott zsidók nem akartak — mint mondták — szellemi rokkantakat nevelni gyermekeikből.

A jegyző és a csendőr gyermekei is héber iskolába járnak

Az összes logikusnak látszó pedagógiai érvek és anyagi nehézségek azonban nem riadtatták el a ruszinszki cionista vezetőséget az iskolahálózat megeremlítéséről. Emberfeletti erőfeszítéssel nyitották meg a héber iskolák még olyan helységekben is, ahol a világ teremtése óta nem létezett iskola. Így például igen gyakran fordult elő, hogy egy Isten-től elrugaszkodott faluban, más tanintézet hiányában, a cseh jegyző és csendőrmester a héber iskolákban neveltették gyermekeiket. A cseh hatóságok meglepedésel látták a héber iskolák megnyitását. Nem úgy a kispolgári zsidó lakosság, amely nem akarta a tiszta hébernyelvű iskolába küldeni a gyermekeit és feláldozni őket a „cionista experimentum” oltárán.

ja Solveiget és mint nőtlen ember rohania végig a nagy világot, hogy majd öregén, fáradtan és csalódottan térjen vissza hozzá. Borkman Ellát szereti, de elhagyja őt és Ella irtótestvérét, Günildot veszi feleségül, mert úgy találja, hogy ambícióiban Gunhild jobban fogja ösztönözni. Bankot alapít, amelynek pénzt bányászati vállalkozásból fedezi, megbukik és börtönbe kerül. Kiszabadul, de még mindig nem ismeri el leverését s újabb tervekkel fűti nagyra vágyását. Csak amikor fia is elhagyja, omlik össze egész élete.

A halhatatlanság útja kiszámíthatatlan. Ibsen neve Peer-Gynttel lépett a halhatatlanság útjára, ezzel az ifjúkori, szertelen, szűfolt,

A zsidókat viszont presszionálni kell

Kezdetben komolyan látszott az a veszély, hogy a hatóságok hathatós erkölcsi támogatása ellenére sem sikerül az iskolák megnyitására szükséges tanulókat összehozni. — Erre a cionisták propagandát indítottak a Joint által támogatott szülők között és buntoltan tudomásukra adták, ha nem küldik gyermekeiket a héber iskolába, megvonják tőlük a Joint-támogatást. Ez pedig komoly fenyegetésnek számított, mert a lakosság igen nagy része a Joint által juttatott élelmiszer-, ruha- és pénzeszközökből tartotta fenn magát. A szegény zsidók, akik az iskolakötelezettséget amúgy is zsidóellenes átlami rendelkezések tekintették, hogy ezáltal elvonják a gyerekeket a chéderekből, hallgattak a csábító-fenyegető szóra és a héber iskolákba iratták be gyermekeiket, ahol legalább szombaton szünetelnek az előadások. Ezért a héber iskola első évfolyamainak tanítványai lelkes cionista, vagy teljesen elszegényedett szülők gyermekeiből rekrutálódtak.

Megindul a fellendülés

Mivel Ruszinszokban szegény zsidók nem hiányoztak és a szegény embereket az Uristen sok gyerekkel áldotta meg, így már a másod-
dik esztendőben párhuzamos osztályokat kellett megnyitni.

A héber elemi iskolák az ország legjobb iskoláinak számítottak és az „okos” zsidó szülők már szívesen küldték oda gyermekeiket. Ez a nagy fellendülés újabb nehéz feladatok elé állította az iskolaegyesület vezetőit. Épületről kellett gondoskodni és a nyilvánossági jog megszerzéséről.

Pénz és nyilvánossági jog kell

Abban az időben mind a két probléma megoldása egyenlő nehézségnek tűnt, mert az iskolaépületek felállításához pénzre volt szükség, a nyilvánossági jog eléréséhez pedig a cionista-falásról híres Spira Lázár munkácsi főrabbi ajánlódására.

Az elcsatolt területeken ugyanis a régi magyar törvények voltak érvényben, amelyek szerint a nem állami tannyelvű iskolák egyházi iskoláknak tekintendők és csak az egyháztól ajánlásra kaphatnak nyilvános jellegűt.

Spira Lázár magyart csinál Bialikból

A főrabbi jellemrajzához elég lesz megemlítenünk a

következő esetet. A cionista városi képviselőtestületi tagoknak nagy erőfeszítés után sikerült az egyik munkácsi utcát Bialikról elnevezetni. A rabbi ebbe sehogy sem akart beleenyugodni és a magasabb fórumoknál megfellebbezte a városi határozatot azzal, hogy ez a Bialik egy ismert „magyar” volt és nem engedhető meg, hogy Csehszlovákia területén utcát nevezzenek el róla. A Jehuda Hálévnyról elnevezett utca megszüntetését is ilyen indokokkal követte. És ettől a Spira Lázártól kellett megszerezni egy bizonylatot, amelyben igazolja, hogy vallási és erkölcsi szempontból semmi kifogása nincs a héber nyelvű iskolák ellen és ajánlja a nyilvánossági jog megszerzését.

Es mégis megszerezték az ajánlást

Egy ilyen ajánlótól meg szerzése a gyakorlatban sokkal nehezebb feladat volt mint az iskola felépítéséhez szükséges pénz előteremtése.

Abban az időben komoly rabbiarcok dultak azon a tájon és ennek köszönhető, hogy a rabbinak adott külföldi ígérekkel sikerült a cionistáknak a nyilvánossági joghoz szükséges rabbi-bizonylatot beszerezni. Ennek az érdekes és értékes dokumentumnak eredetijét dr. Sternbach Vilmos, a most Jeruzsálemben élő volt iskolaszékelnök birtokában van.

A váltóra vett református temetőhely

Amikor a formai nehézségeken túl voltak, hozzá kellett látni az iskola tétő alá hozásához. Ebben a véletlen jött a cionisták segítségére. Munkács legelőkelőbb, legszébb utcáján, volt egy nagy saroktelek, amelyet senki sem volt hajlandó megvásárolni. Az volt ugyan is a régi református temetőnek a helye, ahonnan a halottak utolsó maradványait néhány évvel ezelőtt az új temetőbe vitték át, de a telek megvételéről úgy a keresztények, mint a zsidók vonakodtak. A református egyház presbitere hajlandó volt a telek minden feltétel mellett továbbadni és a cionisták ezt az előnyös helyzetet felhasználva váltó ellenében meg is vásárolták. A váltókat a cionista vezetők ugyan aláírták, de nem akadt bank, amely azokat leszámította volna. Az okos presbiter azonban bizott a cionisták váltójában és mint később kiderült, nem is csalódott számításában. Ha elképeve bár,

a pénzt a telekért megkérte.

Kugel Chajim Munkácsra került

A gimnázium tervét egy cionista mérnök a haifai Technikum mintájára tervezte meg és az építkezés megindításához szükséges kezdeti összeget Guttman Mojsze, az ismert nagyzsidó, Mizráchi vezér közölte össze, különböző londoni és párizsi zsidó intézményeknél. Abban az időben, 1925-ben került Munkácsra dr. Chajim Kugel, a gimnázium élére.

Kugel, aki a telaviv Herzia-gimnázium tanulója volt, a munkácsi gimnáziumban is be akarta vezetni a telavivi rendszert és nagy tanügyi tervekkel kezdte meg munkáját. Rövid idő múlva azonban rájött arra, hogy nemcsak az ő fizetését nincs kitől kérnie, hanem a tanártársai fizetéséről is neki kell gondoskodnia, sőt nem egyszer az építési vállalkozónak adott váltók lejáratá napja is súlyos gondot okozott neki.

Megadóztatják a gyárosokat és kereskedőket

A gimnázium gyakran komoly pénzügyi válságba került, de ez nem ejtette kétségbe Kugelt, akinek a gimnáziumi igazgatói állás nem csupán kenyérkereseti forrás, hanem élethivatás volt. Néhányszor végigtárgyalta a republikát és a gazdag brünni kereskedőket és prawnitzi gyárosokat valóságos megadóztatva a héber iskolák javára.

A feladat nem volt könnyű. A cseh és morvaországi zsidók még ha cionisták is voltak, szívesebben vették volna, ha a héber tanítási nyelvet a csehvel cserélnék fel. Komoly és fáradságos vitákat, szinte közharcokat kellett folytatni minden egyes adakozóval, amíg rábírták, hogy a zsebébe nyuljon. Kugel nemcsak érvelni, hanem a fanatizmusával győzte meg őket arról, hogy a zsidó ifjúságot kizárólag az alijára kell előkészíteni. Ehhez pedig sem a cseh, sem pedig az orosz, vagy német nyelv nem alkalmas.

Kugel Chajim biztosítja az iskola pénzügyi létét

Egyesek, akik meglátogatták a héber iskolát és meghallgatták, miként feleltetik a gyerekeket fizika, vagy földrajz órán héber nyelven, kuriózumból támogatták az iskolát, egyesek pedig úgy gondolják, hogy a bibliai nyelv is jó a visszamaradt ruszinszki zsidóknak, kifizették az obulosaikat.

Kugelt az indokok nem érdekelték, hanem csak az eredmény. Néhány év alatt az iskola-egyesület támogatóinak hosszú sorát szervezte meg, akik pontosan beüldték a havi hozzájárulást. Így sikerült fenntartani az iskolaszervezetet, amely később nemcsak a munkácsi, hanem az egész csehszlovák köztársaság zsidóságának dicséretére vált.

Munkácsról — Cholomba

A bécsi döntést követő visszacsatolás után Kugel Izraelbe alijázott, ahol Cholomb polgármestere lett. Tíz éven át volt virágzó város varázslat a choloni homokra. De ügyes és tehetséges polgármester több is van ebben az országban. Fanatikus hászidok és megcsontodott asszimilánsok között héber gimnáziumot gáncsolások és intrikák között minden anyagi alap nélkül fenntartani, felel egy izraeli polgármesteri székben szerzett összes érdemekkel. Ezért maradt meg Kugel Chajim az országban élő sok ezer tanítványai és barátai számára nem polgármesternek, hanem igazgató úrnak, aki idegen földön generációt nevelt fel héber nyelven és izraeli szellemében.

Dr. Marton Gizella

Írta: Dr. GONDA LÁSZLÓ

Jean Racine-t a világhíradalom, mint XIV. Lajos francia király korának nagy drámaíróját ismeri, aki Corneille-vel és Molière-rel a francia színpadi irodalom klasszikus magasságba felmelt. Jean Racine drámáit még ma is játsszák a klasszikus műsorok keretében. Drámáiban a szenvedélytől győződő emberi lelkéket vizsgálta. Leghíresebb darabja, a Phédre mindent a világon ismert. Ez a világi francia drámaíró alkotta meg a világhíradalom legszebb „Eszter” drámáját, a bibliai Eszter királyné történetét dolgozta fel három-felvonásos körülmények között, költségekkel megszerkesztett, költészetben, szépségben gazdag drámában.

Az „Eszter” dráma legérdekesebb sajátossága, hogy Jean Racine áhítatos hűséggel ragaszkodott a bibliai szöveghez és így alkotása nem a francia barokk levegőjét árasztja, hanem a zsidó nép lendületét, vagyis tükrözi vissza. Mordecháj, Eszter, Ahasvérus, Háman úgy beszélnek, úgy gondolkoznak, ahogy mi őket a Megilát Eszterből ismerjük. Racine azonban a bibliai alakokból élő, nagyon is emberi lényeket varázolt.

Fényes írói múlt áll már Racine mögött, amikor életében és irodalmi tevékenységében válságot okozott korának egyik vallásos mozgalma, a jansenizmus, mely küzdött a jezsuiták, az egyházi nagyok fényes, világius élete ellen és általában a világius élet hűségét, büntetését ostromozta. Racine e tanok hatása alatt visszavonult a „bűnös” színpadi életről és írói tehetségére hallgatást kényszerített.

Tizenkét esztendei kényszerű visszavonulása után azonban újra kilépett Racine és megírta két ragyogó bibliai tárgyú színművét: az Esztert és az Athaliét.

XIV. Lajos francia király titkos felesége, Mme Maintenon iskolát alapított internátussal 1686-ban St. Cyr-ban a francia nemesi árva lányok részére. A nevelési programba bevették a lányok szórakoztatását is. Ennek keretében bevezették az iskolai színjátszást. A vallásos szellemű iskola főleg olyan darabok előadását kívánta megrendezni, mely mind a vallásos nevelés, mind az irodalmi ízlés igényeit kielégíti. Ezért a visszavonulásban élő Racine-t kérték fel a st. cyri kisasszonyoknak való iskolai dráma megírására.

Racine hallgatásra kényszerített tehetsége újra feloldódott kötelekeiből. Olyan alkotásba kezdett, mely vallásos kedélyt és megnyugtató és költői, írói becsülvényt is kielégítette. Így született meg két nagyszerű tárgyú drámája az „Eszter” és az „Athalié”. Mindkét darab a zsidó bibliából, a tennékből merítette tárgyát.

A st. cyri iskolában 1689. január 26-án adták elő az „Eszter”-t. Az ünnepélyes előadáson megjelent maga XVI. Lajos, a király is és az ország nagyjai. Lelkes nézők élveztek a diáklányok előadását. Ezek között ült Mme Sévigné is, aki irodalmi értékű levelei miatt került be a francia irodalom történetébe. Ő ezeket írta a st. cyri Eszter előadásáról: „Le sem tudom írni, hogy milyen végtelenül bájos ez a darab. Az ilyesmit nem egykönnyen lehet jellemezni, utolérni meg sohasem fogják. Zenének, versnek, dalnak és szereplőknek oly hiánytalan és tökéletes találkozás az, hogy többet

már kívánni sem lehet. A királyokat és nagyurakat alakító kis lányok olyan kitűnően játszanak, mintha csak erre születtek volna. Az ember csupa fül és csak azt sajnálja, hogy olyan hamar vége van ennek a bübajos játéknak. Minden oly egyszerű benne, minden oly ártatlan, égi, megkapó. A biblia szövegéhez való ragaszkodás tiszteletet érdemel. Az énekek tökéletes összhangban vannak a szövegekkel, melyek a zsolnárok és példabeszédek könyvéből vették és olyan szépek, hogy szinte könnyekig meghatnak.”

A szindarab később kikerült a st. cyri iskola falai közül a nagy színpadokra, de ott nem volt olyan nagy sikere. A Comédie Française-ban a 19. század elején Franciaország híres drámai színművésznője, a zsidó Ráchel játszotta a címszerepet.

Racine két bibliai tárgyú darabja az Eszter és Athalié több fordításban is megjelent. Héberre a háskálá korában fordították le. M. H. Letteris az „Eszter”-t, Sálom Eszter (Prága 1812), „Athalié”-t, „Géza Jisáj” címen fordította le héberre. Később valamivel S. J. Rapaport Ségirit Jehudah címen fordította le Esztert (1827).

Magyar fordításban Eszter testvérdarabja, az Athalié jelent meg a 18. századi tudós piarista Benyák Bernát feldolgozásában. Címe: Joás, a zsidók királya.

Racine születésének 300 és Eszter első előadásának 250 éves évfordulója alkalmából 1939-ben a debreceni zsidó gimnázium színe hozta az „Eszter”-t. A darab ötlete dr. Vág Sándor igazgató, franciászakos tanártól eredt. A művészi magyar fordítást a gimnázium nagyműveltségű számtan-fizikaszakos tanára Benecze László végezte el. Zsidó motívumokból összeállított új zenét komponált a gimnázium énekzenetánára. A darab színrehozását és a diákok betanítását és sorok írója biztosította (akkor a debreceni zsidó gimnázium tanára volt). A debreceni zsidó gimnázisták is ragyogó sikert arattak. Közülük kerültek ki a színészek, a díszletfestők és építők, a villanyzerelők, stb. Az 1944 évi katasztrófa véget vetett a debreceni Eszter-előadásoknak. A gyerekek nagy része elpusztult, a gimnázium örökre lecsukódott.

Azok a tanárok, akik a darab színrehozásában tevőlegesen részt vettek, végtelenül megmaradtak a pusztulásból. Így lehetővé vált az „Eszter”-nek a pesti zsidó gimnázium növendékeivel való színrehozása. A pesti fiú- és lánygimnázium diákszínészei 1947 tavaszán előadták az „Eszter”-t. Itt Pesten is éppúgy rendezték az előadást. A karmester itt is Adam (Rothmann) Emil volt. Az előadáson megjelentek az akkori magyar kormány közötti államtitkárai. Ez az előadás is nagy hatást váltott ki.

A magyarországi előadások tapasztalatai alapján mely meggyőződés, hogy Racine „Között” c. drámája itt Izraelben is nagy hatást érne el és különösen alkalmas lenne középiskolai előadások számára. Ennek azonban első előfeltétele az volna, hogy valamelyik modern költőnk és műfordítónk — én Avidor Hammeirit tartanám leghivatottabbnak erre — újra átköltse a darabot héberre. Racine Eszter megérdemli, hogy a bibliai nép nyelvén is megszólaljon.

Február közepe.

Sehol se láttam annyi mosolygó arcot, mint Izraelben. És sehol se hallottam annyi kritikát, elégedetlenséget és panaszt. A mosoly azt tükrözi, ami van és bőségből van ebben az országban: napfényt és szabadságot. És magát az országot is, — az emberek még nem tértek napirendre fölötté, hogy van országuk. A panasz azt kifogásolja, ami nincs, vagy csak hiányosan van meg, vagy ami készült megenni, de nem elég hamar. Az ország válságából válságba sodródik. Nincs elég tőke, elég nyersanyag, elég munkaalkalom, elég jóindulat, elég szakértelem. És nincs elég béke, biztonság és nyugalomteremtés. Az állam idestova ötéves és az emberek türelmetlenek. — Szidják a kormányt, a pártrendszert, a bürokráciát, a Hsztdarutot, a Szochnutot és a szörösszívű külföldi zsidóságot, amely sose ad idejében és sose eleget és nem akar se Izraelbe jönni, se a pénzt itt befektetni.

Kimutathatóan igazuk van mindenkben, kivéve egyet. Az ország egy pillanatra meg nem áll, hanem válságai ellenére, vagy mondjam-e válságai következtében, épül, fejlődik, terjeszkedik. Ha időhöz jut és az idő nem rejteget különösebb katasztrófát, hat-hét év múlva hárommillió, de legalább is harmadfélmillió népesség számára válik önellátóvá. Orthodox számítáék szerint ez csak tíz-tizenöt év múlva volna lehetséges. De a zsidó ortodoxia, a zsidó türelmetlenség és igenis, a zsidó elégedetlenség lecsökkenti az időt a felére és esetleg még kevesebbre. Egy kísérleti ország, amely itt a túnya és elhanyagolt keleten a világ laboratóriuma lehet, nem is csinálhatja másként, most maga a világ is türelmetlen.

Talán egyetlenül hangzik, de el kell fogadni ténynek: ahhoz, hogy Izrael államává váljon és hatvanhét országából idezsaladt emberei nemzeté, szükség van a többi közt a bajára is. Néha a bizonytúlók a baj és annyi irányból és oly fenyegetően torlódnak, hogy kérdéses, vajjon megbirkózik-e velük. Izrael számára minden válsága erőpróba. A népe számára azonban tűzkeresztség, amely egységre kovácsolja.

Az ország legsúlyosabb és legartószabb válsága kétségtelenül az arabok békétlensége. El lehet képzelni egy szerencsésebb formát: az arab-zsidó harcok elmúltával az arabok tudomásul veszik, hogy elvesztették a háborút és megkötik a békét. Ez mindkét fél számára nagy megkönnyebbülést jelentett volna, a milliárdok, amelyek hadseregeik fenntartására és fejlesztésére költenek, hasznosabb dolgokba fektetik. Es jelentett

Megjelent: Kaczér Illés mesteri alkotása Ne félj, szolgálom Jákob Ára: 4.200 ALEXANDER Könyvkiadó és Lapterjesztő Rt. Tel-Aviv, Smarjahu Levin 14.

Írta: KACZÉR ILLES

volna folyton fokozódó prosperitást: az arabok élelmiszerfőnökeiket, a zsidók ipari cikkeiket helyezhették volna el. Nemde, ideális megoldás, arabnak, zsidónak egyaránt. Azt kell mondanom, tévedés. Eltekintve attól, hogy a prosperitás Izrael számára csak látszatprosperitás lett volna, hiszen az arabok szükséglete olcsóbb cikkeihez is külföldi nyersanyagokra és nemesebb valutára lett volna szükség, az országot és népet fontosabb feladatok megoldásától térítette volna el. Mert mi fontosabb? Gáil és a Negev vákuumjainak a betöltésénél és a zsidó mezőgazdaság megteremtésénél? Az arabok dumping-élelmiszereit még inkább feluzzasztották volna a városi lakoságot és a falvak számára még kevesebb vállalkozó maradt volna. De négy év arab békétlenség után kezd megérni a belátás Izrael új oléi között is, hogy az ország jövője a földjében van. Előbb a talajt kell meghódítani és termővé tenni, előbb be kell népesíteni az országot Dántól Ejlátig, minden más csak másodrendű. Szó se róla, Izraelnek szüksége van egészséges iparosodásra is, de ehhez nagyjából az országában kell megkeresni a nyersanyagokat.

Beér-Sévában mutatták nekem az öreg mecsekből átalakított városi múzeumban, még e múzeum hivatalos megnyitása előtt, milyen nyersanyagokat találtak a Negeven nagyjából az államalakulat óta. Rezet, vasat, mangánércet, foszfátot, kén, kaolint, festékre alkalmas három-négyzetű okkert, bitumint és egész sor más hasznos ásványt. Hogy a zsidó hegyek tele vannak vassal, rézzel és gránittal, ezt már a bibliaiól tudjuk. És ha most réz után bányászunk, csak felújítjuk Salamon király háromezeréves bányáit. De vannak itt olyan fontos nyersanyagok, amelyeket a bibliai időkben még nem ismertek, ma azonban világlejtelenségük van. Így van ez a Holt-tenger kiapadhatatlan ásványi kincsével is, amelyek kiaknázása, most, hogy az út Beér-Sévá és Szodoma között megnyitott, rövidesen megkezdődik. Azt hiszem, megkérdeznék, hogy Izrael iparának és lehetőleg a helyszínén vagy közel a lelőhelyekhez. Kicsiben ezt a gondolatot már megvalósítottam magában Beér-Sévában, ahol a közelben talált kaolinra háromszáz munkást foglalkoztató keramikagyár épül és ugyan- csak háromszáz munkást alkalmazó üvegyár létesül annak a negevi homoknak a feldolgozására, amelyet már a régi föníciaiak alkalmasnak találtak üvegekészítésre. Nagyban ez az elv az izraeli cement esetében valószínűleg meg, amely hála a ki-mérhetetlen judeai mész-kőhegyeknek már tuljutott azon a ponton, hogy csak izraeli szükségleteket fedez. Egy idő óta, mint hallom, már kivitelre is jut belőle.

Az izraeli népet mutatnak nekem egy bogáncsot, amely vadon terem s amely mint mondták, jó az angol cellulozegáraknak, már néhány száz tonnát küldtek belőle. Ha ez igaz, jó lehetne izraeli cellulozegáraknak is. A rehovoti kutatóintézetben pedig sikerült megállapítani, hogy az eukaliptusz és a jeruzsálemi fenyő fája kiválóan alkalmas papírgyártásra és ha harmincezer dunámot ezzel a két gyorsan növekvő fával ültetnek be, egész Izrael papírüzemlete fedezve van. Az ausztráliai eukaliptusz, amely Izraelben meghonosodott és ma az izraeli tájnak ugyanolyan karakterisztikuma, mint a pálma, vagy az olajfa, egyébre nem alkalmas, a fája oly kemény, hogy minden fűrész beletörök. De papírpéneket ki tudják.

Ugyanez a helyzet a cukorral. Hogy alkalmas-e Izrael klímája a cukornádra, még kérdéses. Most egy kuba-i zsidó cukorültetvényes kétezer dunámon kísérletezik vele. De a cukorrépa termelése már bevált. A bel-földi alkoholyárakat az új izraeli nyersanyagokkal. Idő és türelmetlenség kérdése, hogy az izraeli fogyasztó szükségleteit is ellássa mi-lyenre.

A legbecesebb izraeli nyersanyag, a napfény. Nem hiába, hogy mosolyra készíti az embereket, ebben bízni lehet. Angliának már csak kétszáz évre van szere. Izraelnek kétszázmillió évre van napenergiája. Elméletben sokféleképpen lehet ezt az energiát felhasználni. En csak egy egészen öreg és konzervatív módszert említenék meg, amely ennek az energiának talán csak egy százalékát használja fel: a többi tartalékolnám az eljövendő évmilliókra. Ez az öreg módszer a napfénynek a növényzetben való akkumulálása. Szerintem Izrael akkor lesz végre boldog, ha ezt az egy százalékot minden négyzetcentiméter területen megfogná és munkába állítaná. Ehhez azonban egy szinty öreg és konzervatív módszer szerint vizre is szükség van. A legjobb az esővíz. De Izraelnek nincs elég esővíz. Legalább így mondták nekem. Amíg a saját szememmel nem láttam Tel-Avivban egy közepes kis város porsót, az utcákon az autók a felső küllőig a vízben gázoltak és az egyik oldalról a másikra piszterért kompozták át a biciklistáikat a járókelőket. Itt láttam először vádát. Vádi az a folyómeder, amely nyáron száraz, esőzésekor azonban megdagad és nagy víztömegeket hőköllyget a ten ger felé. Tel-Aviv minden utcája valóságos vádi volt, amely a tenger irányában könnyebbült. Ez azonban ilyen vízszegény országban, mint Izrael, égbekiáltó pazarlás. A Negeven ezidén elszáradt a vetés és három-négyezer dunám földön a munka és a drága vetőmag kárba veszett. Az ilyesmi nem ismétlődhet anélkül, hogy az izraeli nép esőtudatossá ne váljon. Kitudódik, hogy Izraelnek több esője van, mint az esős Angliának, huszonhat inç helyett huszonnyolc és Jeruzsálem

környékén több is. Csak úgy az elosztás rosszabb. Kilon-tíz hónapig semmi, azután esőbőlöntök. És északra jóval többet a kelleténél, délen jóval kevesebbet. De, amit a természet rosszul oszt be, azt az ember be-oszthatja jobban. Amit a filiszteusok és az óhéberok tudtak Palesztinában és amit a nabateanusok tudtak a Negeven primitív technikával, a traktorral és bulldozerrel dolgozó modern héberok megcsinálhatják. Nyakoncsipni az esőt, amikor jön és tárolni a vizet, amikor száraz van rá. A vádát nem ismerték a tejjel-mézzel folyó Kanaában. És a Negeven sem jócskán. Azt a beduin hozta az országba a tikkadt délről.

Bizonyos, hogy ezen a problémán sokat török a fe-jüket Izraelben, csinálnak sokat. Alkalmam volt meg-bámulni a hetven centiméteres betonoszlopokat, amelyeket a vizet viszik fel a jeruzsálemi hegyekre, a Gáil kö-párságaira és a Negev víz-szegény vidékeire. Láttam is-öntözött területeket, amelye-ken konyhakerti veteménye-ket termelnek és az öntözé-len földeket, amelyen búzát, gabonát, takarmányt és a-melyek számára az égtől víz-ják az áldást. Az ilyen ké-sérleti országban azonban arra is gondolni kell, hogy az ég szükkeblüvé válik és a legeszebb imára sem nyitja meg a csatornáit. És tartalékoni kell a szenny-és-ésvizet, amely amúgy is sok jó talajanyagot mos ki, amit helyes lesz visszaadni a földnek. És ha másként nem lehet, mert kevés a munkászék és az öntözőc-ső, rá kell bocsátani a vizet a mezőkre. Nekem tanult iz-raéli gazdák mondták, hogy ez a módszer egyszerűbb és biztonságos. És most a nyil-vánosság előtt visszameg-ajánlom.

A beduinok az is isteni csoda, ami már most meg-van. A beduin nem türelme-tlen. Ő fekete szőrsztorában, amelynek nyitott az oldala, hogy bejőjön a szél és le-gyezze őt, miközben kínos és figyel az állatokat. Egy-összvér, egy kecske, egy-két apró tyúk mindena. Nagy-ritkán egy teve és még egy szögletes tehén, amely nem nagyobb egy európai juhás-kutyánál és amely egész nap csatangol, hogy némi füvet találjon, estére aztán meg-tér és a testéhez tapadt té-gyéből ad egy farkas kicé-leség tejet. Igaz, hogy ez a tej olyan sűrű, hogy már-már fenéki tejfel. Ha az ég sokáig és könyörtelenül de-ri, a beduin kapja a sötét-fáját és odébál. Valahol csak talál vizet és füvet. Egy nap aztán negyöt né. Allah ehözta neki a vizet. Allah a zsidó munkást kiű-öbe, hogy rakja le a ceveket és a eső, ha megnyitják, csakúgy ontja. És most már nem a beduin meg a víz-hez, a víz jön a beduinhoz. Ha így van, nem érdemes-nomadjálni. És ötezer be-duin fogadja meg, hogy Al-lah úgy segítje, ő itt meg-telepszik és idővel házakba megy lakni. Így hallottam a megindító történetet ott Beér-Sévában. En a zsidó beduinokra gondolok, akik-nek a vándorlás szintén a vérükben van. Vajjon, ha a víz mindenüvé elmgoy, ahol hiányzott és szövetségben a nappal felzöldíti a pusztá-ságot, megszünik-e a nomád viszketés a talpukban?

MAGYARSZÁRMÁZÁSÚ MIZRÁCHI ASSZONYOK, TEL-AVIV, holnap este (mocaé sabbat) 8 órakor az Allenby-nagytemplom Szináj-teremben kedélyes purimestet rendeznek, Garai Ernő és Faludi Katalin művészpár részvételével. Szórakoztató meglepetések — Büffé. Mindnyájan ott legyünk! K512

HABARAK BUTOR K32 ELDONNÍ TEL-AVIV, BECHALUCIM 42 RESZLETRE IS Szalonbutorok Uj és használt Modern patent bútorok CSERE ELADÁS UJJAPOLITUROZÁS kiváságra háznl is

Patai József emlékezete

Írta: DR. FEUERSTEIN EMIL

„Sokszor beszélgettem apámmal arról, hogy a magyar zsidók távolmaradnak mozgalmuktól, azonban mindig reméltem, hogy végül mégis hozzájuk fognak csatlakozni. Ez nem lehet másképpen” írja Herzl Mezei Ernőnek Budapestre és amikor megtudja, hogy Mezei 1902-ben előadást tartott a cionizmusról, eléggé fontosnak tartja a dolgot ahhoz, hogy ezt külön levélben közösjön meg neki. Amikor Mezei válaszul és részleteket kér Herzltől magáról és a „Zsidó Állam”-ról (mely akkor még csak papíron létezett) a beteg Herzl „szigorúan bizalmas” levélben válaszol és többek között azt írja, nem csoda, hogy a magyar zsidók nem hittek neki, nem mentek utána, hisz „én közbübbi voltam, én se voltam több, mint ein Jude aus Pest”...

Senki se próféta a saját hazájában. Herzl is bárhol inkább fogadták tárt karokkal, bárhol inkább hittek neki, mint Pesten. Ugyanez volt Patai József sorsa is, aki Herzl szülővárosában lett arra hivatott, hogy Herzl megkezdett művét folytassa. Ugyanez a sors lett az övé is, Budapestben tudták legkevésbé, hogy kicoda Patai József, pedig, vagy talán éppen azért, mert szíve vért ontotta a magyar zsidóságért. Ezembe jutott például egy fogadás, melyet tiszteltére rendeztek tizenöt évvel ezelőtt, 1938 nyarán Tel-Avivban. Néhány százán gyűltek össze az egyik szalonda hűs kertjében, a palesztinai sajtó, irodalom, művészet legrepresentatívabb képviselői olyan számban olyan képviselőben, hogy ahhoz fogható se azóta, se azelőtt nem igen láttam.

Az agg professor Slusc kiemelte Patainak a középkori héber költészet terén folytatott buvárkodásait, valamint minden egyes látogatása alkalmával tartott előadásait a palesztinai rádióban, Ibn Zahav, a Héber Egyetem költő-titkára közönte meg azt a segítséget, melyet Patai az intézetnek magától értetődően nyújtott, dr. Glückson, a „Há-arec” főszerkesztője, a nagy publicista, nem a tudóst méltattatta Pataiban és nem a cionista vezért, hanem a költőt, aki országos és anyanyelve határain túlterjedő hatást gyakorolt, aki Magyarországot képviselte a külföld előtt, amely eddig a magyar zsidóságot leginkább Kaufmann, Bacher, Goldziher mélyenszántó, tudományos munkájából ismerte. A modern héber irodalom egyik oszlopos tagja, a regényíró Jahudá Burla, a Héber Irók Szövetsége és a Héber Pen-klub nevében üdvözölte Patait, a kibes elősorban Herzl biografusát látta. Tettnek minősítette ezt az életrajtot, mely eleven stílusával, mely megvilágításával, mely megvilágításával, mely sokakat közelebb hozott Herzl személyéhez és a héber reneszánszmozgalomhoz Jisaj Adler, az agg cionista vezér, a Keren Hajesod közönségét hozta. Patainak sok évtizedes, önfeláldozó munkájáért.

Általános figyelem középpontjába került az akkor legnagyobbnak élő héber költő emlékedett szövege. Vidámságot kellett bevezető megjegyzése, hogy ő csak három szót tud magyarul: „Múlt és Jövő, Patai”. Budapesti látogatásáról megélt érdekességeket, mindenkit elámitott azonban, amikor megjegyezte, hogy a „Múlt és Jövő” a legutóbbi huszonegy év alatt mindössze négy hónapig keresztesült nem jelent meg, ezt is csupán a vörös terror idején. Mindnyájan meg voltak lepve hogy az elfoglalt, állandó munka, a teremtés lázában élő Csernichovszki ilyen nagy figyelemmel kísérte egy magyar-zsidó fővívót megjeg-

lenését, melyből egy szót sem értett. Itámár Ben-Avi a „Doar Hajom”, az első héber napilap volt szerkesztője, a héber nyelv életrekelőjének Eliezer Ben Jehudának fia, az első zsidó a huszadik században, akinek az anyanyelve héber volt, hangsúlyozta, hogy bármennyire szeretné is Patait Palesztinába látni, ne hagyja el egvárlőre Magyarországot, mert rá ott égető szükség van és senki az ő elavozása által támadt irtó betöltés nem tudja. Hozza ellenben magával a magyar zsidóságot, vagy annak jelentős részét, mint akkor fordult meg Patai éppen tizenötödik egy társasutazásán.

Minden respektusom megvolt Csernichovszki, Ben-Avi, dr. Glückson, Burla, Adler, Slusc iránt, akiknek neve, működése a történelem, azonban valahogy lecsúszott az időben, mint akkor fordult meg Patai éppen tizenötödik egy társasutazásán. Hogy is mondja Goethe „Divan”-jának mottója 1819-ből:

Wer den Dichter will verstehen,
Muss in dichters Lande gehen.

Csak a magyar zsidó értette meg képpen Patait, mert ami természetes, ami magától értetődő, amit az ember ugys megkap, mert „kijár” neki, azt sosem értékel. Az pedig, hogy Patai félévszázadon keresztül minden zsidó ügy és minden zsidó ember szolgálatára álljon, az olyan természetes volt mint a napvilág. Nem egy ember volt, hanem egy intézmény, nem is egy intézmény, hanem az intézmények egész sora. Irtak róla, azonban mindig csak egy-egy oldalát világították meg, mert arról az egy oldalról is könyvet lehetett volna írni. Az ebbszó, a publicista, a költő, a műfordító, a szerkesztő, a szervező, a szónok, a par excellence a szónok, a propagátor, a műkritikus, két nyelv szerelmese, páratlan művésze, komplex összetételű lélek, a cionizmus feketemunkása, napszámosa volt. Amikor Saul fia megszületett „A kis örökös” címen verset írt, melyben azt kérde:

Az élet ajkát szíjva
majd ajkad,
és szomjas szádon
kicsordul a méz,
Míg dalolva futsz
erdőn-réten át?
Vagy nyugszik majdan
az Ur keze rajtad,
S jársz profétálva,
Szótól megigézve,
Igek terhétől sújtva,
mint apád?...

Az Ur keze nyugodott rajta, az Ur szelleme. Nem rajta múlt, hogy nem hallgattak intó szavára. Még 1910-ben kezdte áldásos tevékenységét. Kiadta a Magyar Zsidó Almanachot, mely Lipcsében, tipográfiai versenyen első díjat nyert, azóta sem láttunk ahhoz hasonló szépségű, gyönyörű kiállítású zsidó könyvet, melyben korunk zsidó nagyjai Buber, Peretz, Szokolov, Bialik, Csernichovszki, Steinberg, Cohen és mások szövegei szövegeiben a magyar zsidósághoz. Patai nem beszélt a zsidó kultúráról, hanem bemutatta azt. Vagy kétszáz szebbnél-szebb illusztráció diszitette az Almanachot. A könyvet szétkapkodták. Bebizonyosodott tehát, hogy a magyar zsidó éhes zsidó kultúrára, csak nem volt, aki ezt nyújtja neki, így született meg a „Múlt és Jövő” melynek harminc kötete elég Patai József halhatatlanságához. Soha sehol ilyen nívójú, ilyen kiállítású zsidó könyvet nem jelent meg ilyen hosszú ideig. Budapest megverte Berlint, Bécsét, Varsót, Londont és New-Yorkot, ezt azonban első sorban Patai javára kell írni. Csak Lilientól magától kétszáz rajt jelent meg a lap-

Megindult a perujrafelvetel az ártatlanul elítélt magyar-zsidó partizánvezér ügyében

A Magyarzármasz Zsidók Világszövetségének sikeres mentőakciója

Írta: Dr. Wachs Emánuel

A prágai és moszkvai perek izgalmas légkörében is érdeklődésre tarthat számot Kretsch László volt salgótarjáni zsidó fiatalember pere, amelynek háttere ugyan lényegesen különbözik a zsidóellenes kirakatperekétől, de azonos a mottója: „Üsd a zsidót!”

Kretsch a magyar nyilasuralom elől menekült Olaszországba és ott a német hadsereg hátában partizán csapatot szervezett. Bravuros hadműveleti révén egyhárm egyike lett Olaszország legismertebb partizánvezéreknek. Palmieri néven brigadérosi rangot kapott. Hadműveleti során egy Neretti nevű asszony kémkedésért feljelentett egy Vigna nevű parasztot, akit Kretsch rögtönítélő bírósággal halálra ítélt és kivégeztetett. Később megállapítást nyert, hogy Vigna nem volt kém és Neretti asszony személyes bosszúból hamisan vallott ellene.

A kivégzett Vigna hozzátartozói büntető eljárását indítottak nemcsak Neretti ellen, de gyilkosság vádjával Kretsch ellen is.

Olaszországban, mint a legtöbb államban, ahol partizán tevékenység volt a háború alatt, törvény védi a volt partizánokat oly cselekmények büntetőjogi felelőssége tekintetében, melyeket hadműveletek folyamán követtek el. Kivételt képeznek a személyi motívumokból elkövetett bűncselekmények mint pl. féltékenység stb. Ezért Kretsch ellen ilyen természetű indítványokat kellett konstruálni, s a per értelmi szerzői, akik a vádlottakat nem ismerték először azt agyalták ki, hogy Neretti asszony a Kretsch szeretője volt és ez féltékenységből ölette meg Vignát. Ez a koholmány megdőlt és nevétségessé vált, amikor megállapítást nyert, hogy Neretti csúf vén parasztaasszony, míg Kretsch csinos fiatalember, akik között szerelmi kapcsolat fel sem telezhető. Ezenfelül Kretsch csak a feljelentés alkalmával ismerkedett meg Nerettivel.

Ez a kudarc nem képezett akadályt újabb koholmány kiigyalásához. A bíróság előtt Kretsch „vérszomjas és kegyetlen” természetében jelölték meg a személyi motívumot. Hiába igazolták érdektelen tanuk, köztük egy katolikus lelkész is, az ellenkezőjét, a torinói bíróság Kretschot gyilkosságért 16 évi fegyházra ítélte. Kétségtelen, hogy a bíróság neofaszista befolyás alatt állott, amely abban is megnyilvánult, hogy a főbí-

lőkiratot szerkesztett, melyet benyújtottak az olasz miniszterelnöknek és igazságügyminiszternek, az Egyesült Államok külügyminiszterének, az amerikai legfontosabb zsidó szervezeteknek stb. Izrael miniszterelnöke is megkapta dr. Görög beadványát.

A mentőakció komoly diplomáciai ügyszömet méreteket öltött. Az ügyben folytatott levelezés és átiratok hatalmas aktává nőttek. Schultz Ignác minden lehetőséget kihasználva, bekapcsolta az akcióba az Olaszországban élő Venturi professzort is a világhírű műkritikust, aki összekötő kapcsolatot képez a Világszövetség és Olaszországi ténnyezők között. (Jellemző Schultz Ignác szerénységére, hogy utolsó itartózkodása alkalmával a Világszövetség működéséről szólt számtalan beszámolójában egy szóval nem említette azt a hatalmas munkát, amit a Kretsch ügyben kifejtett.)

A mentőakció eredményeként az olasz igazságügyi hatóságok elrendelték a perujrafelvetelét és az első tárgyaláson a vád egyik pontja már meg is dőlt. A döntő tárgyalás a közeli napokban, március 10-én tartják meg és az a légkör, amelyet az eddigi lépések teremtettek, remélni engedni, hogy a Magyarzármasz Zsidók Világszövetségének nemes mentőakcióját teljes siker fogja koronázni.

nős Nerettiné csak 9 évet és 4 hónapot kapott. Kretschet, aki szabadlábon védekezett letartóztatták és 1950 július óta börtönben ül. Az általa beadott jogorvoslatok süket fülekre találtak.

Ekkor Kretsch Izraelben élő nővére hozzám fordult, hogy innen, esetleg az izraeli külképviselet útján jogsegélyt nyújtsunk szerencsétlen fivérének. Mivel Kretsch nem izraeli állampolgár nem volt mód az izraeli diplomácia beavatkozására. Azidőtájt alakult meg a Magyarzármasz Zsidók Világszövetsége. Tel-Avivban, melynek célja többek között, a világon szétszórt és bajba jutott magyar zsidóknak segítségnyújtani. A világszövetség ügyvezető igazgatója Schultz Ignác éppen Izraelben tartózkodott és amikor feltártam előtte az ügyet, a legnagyobb készséggel vállalta az ügyben való közreműködést. Kretsch ügyét a Világszövetség elnöksége elé terjesztette és keresztülítte, hogy széleskörű mentőakció lett folyamatba téve. A per anyagát, mely kötetekre rug (csak az itélet 35 oldal) alaposan áttanulmányozták, felvetik az érintkezést Kretsch védőügyvédjével, az olaszországi zsidó hitközséggel és dr. Görög Frigyes, a Világszövetség elnöke részletes em-

DELKON METAL WORKS Ltd.

Melegpréselő specialitások. — Munkateljesítmény 140 tonnás. Saját stancnikészítő műhely. — Automata esztérgályozás 1 1/2"-ig.
Ramat Gan, POB 106.
Telefon: 7381.

SIVOR
Eztől zart és rozsdát. Oly a tárgy tartósságát.

Kozmetikai- és fodrászszalon szimpatikus tulajdonosnője, luxuslakással, férjhezmenne jellemes, intelligens fiatalemberhez.
ICHUD HALEVAVOT
házaságközvetítő iroda,
vezető: ALIZA.
Tel-Aviv, Petach-Tikva út 33, sz., Tachana Merkazit-nál, Bét Hadarral szemben D. e. 12-2, d. u. 6-9-ig.
K495

המיליון העומד
A Népkölcson-kötvények részletfizetéses árusítása folytatódik!
Kaphatók minden bankban és hitelintézetben havi 2 fontos részletre.
K514

ULPÁN AZ ON OTTHONBAN
UJ IVRIT, LEVELEZOTANFOLYAMUNK segítségével elérheti célját: szabadidejében, könnyű módszerrel sajátíthatja el az ivrit nyelvet.
A 3 fokokozat a következők:
• **IVRIT KEZDŐKNEK**
(angol, francia, vagy német fordításban), kezdve az alef-béttől, 1500-as szókinésig.
• **IVRIT HALADÓKNAK**
(Radai „Második Lépés”-e alapján), azoknak az ezreknek, akik alaputadusait tökéletesíteni akarják. Kezdő-kurzusunk végzettjei 10% engedményt kapnak.
• **IVRIT ERŐS HALADÓKNAK** (érettségi fokozat)
★ Egyéni módszer ★
★ Kedvező feltételek ★
★ Gyors szolgálat ★
Közöljük velünk egyéni kívánságait, kérje tantervünket és információit: az U. H. osztálytól

hasábjain. Se vége, se hossza zsidó festők gyönyörű, mélynyomású képeinek, Wachtel, Chagall, Israels, Lesser Ury, Steinhart, Budko, Szyk, Menkes, Crestun, Pasternak, Panu, Struck Kaufmann, Schatz, Rubin, Paldi stb.
A magyar zsidóság legtöbb nagyja elhagyta Magyarországot, elszéledt a nagyvilágba, Patai otthon maradt. Mennyivel könnyebb dolga lett volna bárhol, bármely nagy zsidó központban, ő azonban, mint a hajós kapitány kitartott a süllyedő hajón, ameddig csak bírta. A magyar jisiv minden egyes tagja az ő tanítványa, bizonyos szempontból mindnyájan neki köszönhetjük szellemi és fizikai létünket, rajta keresztül tudtuk, hogy mi történik a zsidó nagyvilágban melytől Magyarországon el voltunk hermetikusan zárva. Patai volt a nagy hid, mely bennünket a világgal összekötött, ő volt a „áradhatatlan harcos, aki megvédett bennünket a külső és a belső ellenség ellen, nevelő, szervező és kultur munkát végzett egyszerre. Kinél található az a lelkesedés, az a kitartás, az a hozzáértő hivatottság és az a szeretetteljes áldozatkész-

„Chug Kadima” a Klácionista Párt magyarul beszélő csoportja JERUZSALEM
f. hó 28-án, szombat este 8.30 órakor, tartja táncal egybekötött (*)
PURIM - ESTJÉT
a CAFE REHAVIÁBAN, rehov Ramban.
Gondoskodjék időben belépésre jogosító meghívóról. Kaphatók a magyar kölcsonkönyvtárakban s partihelyiségükben egész nap — Vendégeket is szívesen látunk.
Elsőrangú zene — Meglepetések — Tombola, stb.
S a monnyban övez örök dicsőség...

The Hebrew Tutorial Institute of Jerusalem
összekötésben a THE BRITISH INSTITUTES-szal Jeruzsálem, POB 1256.
Rech. Ben Jehuda 2. Tel Aviv, POB 487, Rotschild Blvd. 16. Haifa, POB 1474, Bank u. 5.

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS- VETEL

VARRÓGÉP MERKAZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szaküzlet. Harisnyaszemfeszítőgépek és alkatrészek. T. A., Bt Lechem 8., Becáel suk-nál. A2

Varrógépet, „Singer-t” vész-elad: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Bustrus 12. Telefon: 81024. A5

Eladó háromlappos villany-tűzhely sütővel, hegesztő-készülék égőkkel és villany-fűtő fűrésszel. Frisch, T. A., Hakongresz-u. 9. A525

Keltetőgépek, melegvíz- és szárazhő-rendszerük, neft-fűtéssel, minden nagyságban, garanciával, legolcsóbban: Berger-nél, Jehudia, Bialisztoknál. A551

Eladó kötőgép egy darab 10/100 „D ubied” új, 6/70 „Pop”, Overlock motorral, új - Marmorstein, Jeruzsálem, Mosava Germanit 10/128. A547

Luxus-bútor eladó. Allenby 97., II. bejárat, III. em., 13. lakás (1-4, 7.30-9). A545

Lift (crif) 4x260x250, dupla tető, víz és villany beszerelve, sürgősen eladó. - Cím: Berkovits, Náchlát Jicchák, Bt Katz, „Izhár” olajgyár-nál. A493

Karbid-hegesztőfelszerelést keresek megvételre. „Karbid” jelűre a kiadóba. A516

Bevezetett miznon Natanján, átadó. - Cím: Révész, Natanja, Ráv Kuk 12. A521

D. K. W. motorkerékpár, 100-as, jókarban, olcsón eladó. Mandler, Zichron Jákov. A535

KULONFELE

Menyasszonyi ruha és fátyol - párizsi modellek - kölcsönzése és készítése hozott anyagból. Leszállított árak. Salon „Adin”, T. A., Nachlat Benjamin 3. A302

Sabbat-óra automata elöltő, felszerelve 6 fonttól. Ügynököket keresünk az egész országban. Tel Aviv, Reiness 8 sz. 10-12-ig. A481

HASKÓ MERNÖK CIANÓZ és féregirtást vállal olcsón, garanciával. Tel Aviv, Hamelech Koresch 16. A452

Keltetőgépek automata forgatóval, csibemelegítők minden nagyságban. Guttman-Robitsek, Tel Aviv, Erlanger u. 2. Albus jég-szekerényüzem. - Tachana Merkazitnál. Szakszerű javítás. A16

Lakásköltöztetés, csomagolás, beraktározás, vámolás: OREX-Transport, Jeruzsálem, Ben Jehuda 6. A10

BABAKLINIKA! Celluloid és mindenféle törött baba javítását vállalom. Tel Aviv, Rotschild 60. A12

Sokéves fogorvosi praxis 3-szobás házzal együtt, Petach-Tikva környéki nagy helységben eladó. „554” jelűre a kiadóba. A554

Hajfestés 2 font, tartóshullám 2 font, mosás-berakás 500 pruta, manikűr 300 pruta. B. A. T. J. A., Tel-Aviv, Dizengoff 108. A512

Függönyvarrást, montirozást, tisztítást, fesztítést, felszerelést olcsón vállalom. - Weismann, T. A., Dizengoff u. 118. A23

KERESESEK

Grosz Hilit Halmiból keresi „unokatestvére Goldstein Buni. Jazur, a Rákevet mellett Házzszám 21. A488

Keremem három fiamat: Friedmann Erneszt, Oszkár és Albert, Bratislavából. - Friedmann Szerén, Tel-Aviv Sheinkin u. 2. A520

LAKÁS - BÉRELET

Givat-Smuclban egyszobás összkomfortos ház bútorral, rádióval, edényekkel, lullal, kerttel, gyümölcsfákkal, olcsón eladó. Kugler, Givat-Smucl 26. A505

Lakást, bájít-mesutáfot, üzletet, raktárt gyorsan, szigorú diszkrécióval közvetít: „Express”, T. A., Merkáz Báálé Meláchá 5, első emelet. Félfogadás: d. e. 10-1, d. u. 4-7-ig. Telefon: 66760.

Lakást, üzletelhelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sándor közismert közvetítő irodájához, Tel Aviv, Nachlat Benjámin 39. A6

Lakását bérbeadja, eladja gyorsan és kedvezően Münz Elenberg és Tsa útján. Tel Aviv, Javne u. 34. Telefon: 62514. A 4

Lakást, bájít-mesutáfot, üzletet gyorsan, biztos eredménnyel közvetít: - E. Herzfeld, Tel Aviv, Tschernichovskij (Becalel) u. 6. I. em. 11-1, 4-6-ig. A15

1-3 szobás lakások bérbeadók „Emuna”, Jeruzsálem, Princess Mary 14. Tel. 3156. A406

Szép, másfél szobás lakás márc. 15-re átadó. Feldmár, Tel-Aviv, Bihu 7., udvarban. A546

Lakás, vallásos faluban, átadó. „Lakás” jelűre a kiadóba. A517

Két rendes fiatalembernek szoba kiadó. Jaffa-Adzsami, 107 u. 4. sz. (Adzsami rendőrség után 3-ik utca, a víztoronnyal szemben). A522

Szoba-konyha fürdőszobával, eladó vagy kiadó. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Uj Kelet, Natanja, Ráv Kuk 12. A520

Kétszobás lakás kerttel, Cholon, Mifde Ezráchiban, átadó. „Cholon” jelűre a kiadóba. A530

Lakást bérelni és venni, bérbeadni és eladni, teljes bizalommal és felelősséggel, csakis Alexander G. közvetítő-iroda által. T. A., Aljajaj u. 1. sz., 3. szoba, II. emelet. A534

Existenciával bíró, jobb, szigorúan vallásos özvegy talmudtudo férjért keres 55 évesig, lakással. - Irjanak: Haifa, POB 5263. A540

Kertes lakás, 2 1/2 szoba Gav Jam-álefben, azonnalra átadó. Bővebbet Occasia, Haifa, Nordau u. 5. A542

Azonnal beköltözhető egy szoba-összkomfortos örök-lakás eladó. Szepesi, Ramat Jicchák, Ráv Kuk 149.

ÁLLAS - FOGLALKOZÁS

Hímzőnőket keresünk. Esetleg kiadunk munkát. Gutwetter, T. A., Sheinkin 3. A527

Gyermekszertető ozeretet keres háromszemélyes háztartás, bennlakással. Jelentkezés déli 12-4-ig. Gál, Rámát-Gán, Bialik 29. A544

Önálló melltartó- és fűző-varrónőket keresek konfekció melltartókhoz is. Burg, Tel-Aviv, Jehuda Halévi 21., az udvarban. A515

Gyermekszertető háztartási alkalmazottat keresek lakáshelyiséggel. - Cím: Uj Kelet, Natanja, Ráv Kuk 12. A531

Perfekt varrónőt szalomunkra azonnal felveszek. Tanuló lányt keresek. Rosenberg Teri, T. A., Slomo Hamelech 97. A532

Ozeretet keres bentlakással, 3-személyes háztartás. Rosenberg, T. A., Slomo Hamelech 97. A533

Traktoros-géplakatos, 49 éves, International traktorhoz állást vállal. Minden gazdasági géphez szakszerűen ért. „Szakember 499” jelűre a kiadóba. A499

Levelezés - házasság

Házasságokat diszkrétén közvetít „Emuna”, Jeruzsálem, Princess Mary 14. sz. Telefon 3156.

Keresek csehszlovákiai, gyermektelen, saját lakás és állandó állással rendelkező, intelligens özvegyasszony rokonom részére ugyanolyan biztos existenciával bíró, 45-50 éves férjet, aki kellemes családi otthonra vágyik. - Leveleket „Kaland kizárva” jelűre a kiadóba. A549

Festőművész ismeretséget kötne tájkép- és virágfestészetben jól gyakorolt festőművész-nővel. Irjon „Művészet” jelűre Uj Kelethez, Jeruzsálem. A550

Jó existenciával bíró fiatal-ember feleségül venne csinos, házias leányt, 22-ig. - „Falu” jelűre a kiadóba.

28 éves fiatalember, keresi 20-25 éves leány ismeretséget, házasság céljából. „Nem magas” jelűre a kiadóba.

Könyvek - könyvtárak

Jó könyvet szeret olvasni? HADASH! - Manheim szótárak? HADASH! - Eladó könyve van? HADASH! - A legjobb kölcsönkönyvtár HADASH! T. A., Hájarkon 59. Allenbytől hatodik ház.

JÓ ES UJ KÖNYVEKET olvashat Jámbor Elisava kölcsönkönyvtárból. T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A 1

Haifai apróhirdetések

Detektívregénytől a legmodernebb irodalomig megtalál mindent SAMUEL kölcsönkönyvtárban. - Könyveket veszek. Haifa, Herzlia 7. udvarban. A19

1-2-3 szobás lakások Hadaron és Karmelen kiadók, eladók. - Existenciák. - S. Sternberg & Son., Haifa, Herzl u. 29. T. l. 3715, 2245. 9.30-12.30, 4.30-6-ig. A260

Jegyezze meg a jól a címet: László az olvasó lakásán cseréli a könyvet. Haifa, Allenby 79. (udvarban) A534

Veszek magyar könyvet könyvtárt. - Modern Magyar Kölcsonkönyvtár, Haifa, Herzl 61. Signon. A 3

Női fodrást, csak elsőrangú munkaerőt azonnalra felveszünk. Bérlés is lehetséges. Vater, Haifa, Hahar 28 szám. A498

Egyszobás-különkonyhás, erkélyes, összkomfortos új lakás átadó. Klein Jicchák, Kfar-Ata, Schunát-Avrámski, Bt-Bagdadi. A506

Kétszemélyes patent-szapa, új kárpitozással, eladó. Farksnál, Haifa, Caesaria-utca 2. A510

Szép szőnyeget készítek ócska ruháiból. - Métere 2 font. Decker, Haifa, Szokolov 14. A553

Rozsdamentes üstöt (kazán) ruhafestésre alkalmasat, keresek megvételre. - Cím: „2/87” jelűre, Uj Kelet, Haifa, kérek. A552

Perfekt vasalónőt keresünk állandó állásba. Ajánlatok: „Goldstein” részére, Uj Kelet, Haifa, Szapira 13. A538

Akkordeon-tanítványokat vállalom. Érdeklődni: Eszter Brück, Haifa, telefon 34-00. Kedd, csütörtök 12-1 között. A538

Reisz Lonesy, varrónő közli, hogy Haifa, Arlosoroff u. 104-be (c/o Shoub) átköltözött. A539

Elsőrendű ping-pongasztal olcsón eladó. Hübsch (Haifa), Vadi-Gamal 11. A541

Most festesse lakását-bútorát, szépen, olcsón, részletek is, az ország bármely részében. Rosenfeld György, Haifa, Herzl u. 64. (Kochavi illatszertárban). A509

IDOR közvetítőiroda - AVIV, Allenby 94. Telefon: 3345

LAKÁSOK EXISZTENCIÁK ÜZLETHELYISÉGEK ÜZLETEK BÚTOROK, stb. K281

SHAVIT-TAL KEVERJE.

BUTOR

kényelmes részletre

T. A., Erlanger u. 1. sz., Táchána Merkazitnál, Atara-kávéházzal szemben. Reklamációk magyar modellek után. Nagy választék luxus-, népi- és lakobútorokban.

OLCSÓ ÁRAK

Bécsben és Budapesten 18 éven át működött

kozmetikai szalon. Modern arcpolálás, szempillafestés, végleges szőrteltávolítás rövidhullámmal

LA BELLA Dr. Kovács Elemérné T. A., Jehuda Halévi 104.

KÁRPITOSMUNKÁK

elsőrendű kivitelben készíti Friedmann Jozsef kárpitos, TEL-AVIV, Rotschild 103 (Sheinkin sarok) udvarban. Patentreklamációk raktáron és rendelkezésre. K8631

"MOTOR" ELEKTRO-MECHANIKAI ÜZEM

POLLAK JOSZEF Jaffa, 16-os utca 4 szám. (5-ös utcából nyílik) 8 1/2, 10, 17 HP új svájci motorok eladók. Minden erősségű motor, dinamó tekercselése

MIRJAM KOSZMETIKA

T. A., Hájarkon 44. szám. Megérkeztek a legújabb amerikai készítmények: ráncalanító-, gyógyító- és szépitőszerek. K22

Nyerskávét

megpörköli és darálja

vagy régi kávét felfrissíti

"RABAN" kávészaküzlet (Berkovits M.)

T. A., Ben Jehuda 129. sz. Pészachra külön szolgálat Ugyanott édes-nemes paprika kapható.

BESZERZÉS

Régi ingek szakszerű újjagallérozása, férfiing, pizzamerek és női sportbuzok méret után Zimroni Továnál, Tel-Aviv, Jozsef Hánász 3. K254

OKTATÁS

UJ KURZUS kezdődik a Vogel-tánciskolában, T. A., Allenby 116. sz. - Tel. 6040. Magánórák. - Oktatás magyarul is. A22

Női- és gyermekruhaszabászatot, modellirozást, legújabb divatuonalvezetést tanuljon ZISZOVICSNAL, Tel-Aviv, Lessing 14. Gordon mellett. K524

4-es autóbuzs. K8724

Tornaórákat adok gyermekeknek, 4-14 éves korig. Beiratkozás naponta d. u. 6-ig. Rut Klein, Rámát-Gán, Rech. Modiin 120., II. e.

PÉNZT

Lombard Tiferet T. A., Rotschild 31. Tiferet-ház. Vezető: RAJNA DAVID, ékszerész, a bpesti 48-as színházak v. becúse (8-5-ig). Tel. 4976

Hisztádrut Mizráchi Magyarajku Tagozata Jeruzsálem, JESAJAHU U. 84. TELEFON: 5804.

MEGHIVÓ

az 1953. febr. 28-án, szombat este א' חשוון א' תרמ"ג 7 órai kezdettel a „Bét Meir” nagytermében (rechov Hamelech George) a „Női Tagozat” által rendezendő

műsoros purimi estélyre

Ünnepi beszéd: Sofer Jechiel. Előadók: Munkácsi Noémi, Kecskeméti Mária, Halpern Cvi, főkantor, Konferál: Popper Gézáne. TOMBOLA. BÜFFÉ. Belépődíj nincs. Vendégeket szívesen lát A VEZETŐSÉG. K520 ברבך המורח

"GRETE"

NŐI RUHASZALON Budapestről (Váci utca) jelenleg: TEL-AVIV, KING GEORGE 15., II. em. K503

Izrael állam - közoktatási minisztérium Haifa város Kultúr ügyosztály. Nyelvtanterjesztő osztály.

IVRIT ULPÁN

1953. március 15-én új évfolyam kezdődik. Az ulpanitokon (esti tanfolyamok) új osztályok nyílnak a purim utáni napon - 1953. március 1. Felvilágosítás és beiratkozás Pevsner u. 54: 9-1, 5-6 között. K457

Amerika-izraeli Papírművek Ltd.

keres modern felszerelésű gyárába papírgyártási szakembereket. Jó fizetés és munkafeltételek. Irásbeli ajánlkozások a gyár chederai irodájába küldendők. Megfelelő jelentkezőknek azonnali munka biztosítva. K474

"CENTRAL" KÖLCSONT AD

LOMBARD, T. A., Allenby 87., I. 6. ékszerész és minden értékre. 1/9-1/2-ig, 1/5-6-ig. K574

BUTOR KICSERÉLNI

LAKÁSÁT új és külföldi bútorral BERENDEZNI

BODNER JAFFA

289 utca 18. sz., fogház mellett. Telefon: 80706.

LAKÁST CSERÉLNEK

telavivi vagy haifai állami tisztviselővel. - Lakásom 1 szoba, 1 szoba-konyha, nagy kertből áll. Érdeklődni: Jicchák Albachari, Jeruzsálem, Baka 1/149.

ÉN VAGYOK A NŐK KEDVENCE...

Ugy beföldön, mint külföldön, bárhová is jövök, szeretnek engem. És joggal, mert a textílszampoonok nincsen párja. Csak ez tisztít és szépit fáradság nélkül selymet gyapjút és mindenfajta finom anyagot.

TEXTILE Szampoon

Kizárólagos terjesztő: NURIT CO. LTD. K524

Aranyművesek!

Krec-feldolgozás, finomítás- és olvasztásért forduljanak bizalommal "Scheid Israel"-hez JAFFA, 10-es utca 11. sz. (Autóbuzs: 10, 3 és 41)

Jeruzsálemi mozik műsora

EDISON: A FEKETE SAS Richard Green, Valentina Cortez. STUDIO: V. HENRIK (2-ik hét) - D. u. ICHABOD

-HIREK-

5713 Adár 12, péntek
1953 február 27.
Gyertyagyújtás ideje: 5.18
5713 Adár 13, szombat
1953 február 28.
Heti szakasz: Tecáve
Szombat kimenetele: 6.10

Előfotó díj beföldre, egy hónapra IL 2.100
Fiókok:
Haifa, Shapira 13., tel. 2408.
POB 404.
Jeruzsálem, Javets-utca 2.
(Eggeddel szemben.)
Tel-avivi megbízottunk:
Rosenberg Avraham,
Reh. Hanegov 11.
Vidéki orsz. főmegbízott:
Alekszandr könyvkiadó- és
nyomtatványvállalat, T. A.
Smarjahu Levin-u. 14.

— Eljásiv követ ma érkezik haza. Stockholmól jelentik: Smuel Eljásiv volt moszkvai követ feleségével együtt tegnap repülön elindult Izraelbe. A követ ma érkezik Konstantinápolyon keresztül a luddi repülőtérre, míg a követés többi tagja még Stockholmban maradt. Arje Aroch követésig titkár családjával együtt Helsinkiben vár a hazatérési lehetőségére.

— Újabb konfliktus az Izraeli-szovjet barátsági ligában. Tegnap újabb incidens robbant ki az Izraeli-szovjet barátsági liga vezetőségében, mert dr. Mose Sznéh, a liga főtitkára gyűléseket hirdetett meg anélkül, hogy a Mápám képviselőit bevonta volna azok előkészítésébe. A Mápám vezetőségi köréből származó értesülések szerint Sznéh ehézz helyzet elé akarja állítani a Mápám tagjait és a párt megkérdése nélkül rendezett gyűlésekről való távolmaradást „illetékes helyen” úgy kolportálja, hogy „a Mápám a Szovjetunió elbocsátása”.

— Elűtött egy négyéves gyermeket és megszökött. Szerdán délután a telavivi Perec utcán egy teherautó elűtötte Jozsef Sigovskij négyéves kisfiút, aki át akart haladni az utcán. A sofőr megszökött és az utcán hagyta a súlyosan sebesült gyermeket, akit a kórházba szállítottak és csütörtökön behatolt sérüléseibe.

— Házaság. Rabbi Abraham Abis Kanner (a néhai cechojvi — kolozsvári rebbe fia) ezúton közli híveivel, barátaival és ismerőseivel, hogy fiának, Chájim Jozsef Mose Kannernek esküvőjét, Szure Scheindel Fraenkellal, szerdán, március 4-én, este 7 órakor tartják meg Haifán a Tórá Emet iskolában. (Ben Baba utca 4, Tábor utca 26 szám mellett.)

— A Bné Herzl purim-bankettje. Vasárnap este 7 órakor rendezi meg a Bné Herzl hölgybizottsága purimi társasvacsoráját, melyet műsor és hajnalig tartó tánc követ. Kellemes hangulat, jó vacsora és műsor biztosítja a Bné Herzl purimi rendezvényének sikerét. Néhány vacsorajegy az esküvő kezdetén kapható a Bné Herzl klubhelyiségében (Nachlat Benjámin-u. 15., második emelet.)

* Ma este lesz a jaffai „Chug Kadima” purimi neszefe. Elsőrendű műsor, kiváló művészekkel. — André nekakara. Tánc reggelig.

A gyárosok, kereskedők és bankok képviselői Eskol pénzügyminiszternél jártak a vagyonadó ügyében

A Kneszet pénzügyi bizottságában már létrejött a megvezetés a fontosabb vagyontárgyakfelértékelésére, vagy mentesítésére

Tel Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától.) — Érdekes részletek szivárogtak ki tegnap a Kneszet pénzügyi bizottságának a vagyonadó törvényjavaslattal kapcsolatos tárgyalásairól. Az utóbbi napokban gazdasági érdekképviseletek, a gyárosok szövetsége, a kereskedők egyesülete, a bankok képviselői kihallgatáson jelentek meg Lévi Eskol pénzügyminiszternél és részletes memorandumban fejtették ki álláspontjukat a törvényjavaslattal kapcsolatosan. Most már bizonyos, hogy az eredetileg 63 millió fontra becsült vagyonadó bevételt 45 millióra szállították le, holott a kormány gazdasági szakértői 50 százalékkal többre becsülték azt a vagyon, amelyre a törvény vonatkozik majd. A pénzügyi bizottságban már létrejött a megállapodás a kereskedők árukeresletének megadóztatására vonatkozóan is. Az eredetileg egy évre tervezett határidőt 18 hónapra állapították meg, amely alatt a kereskedő köteles lesz az árukeresletét utáni adót befizetni. Sem értékpapírok, sem művésze-

Arany-sékel kibocsátására tettek javaslatot a kormánynak

A telavivi tőzsdén rokonszenvvel fogadták a beváltott arany ellenében vásárolható és szabadon eladható aranyérmék tervét

A Háárec értesülése szerint a kormány elé javaslatot terjesztettek, hogy izraeli aranytallér hozzanak forgalomba, amelynek fejében felvásárolnák az országban lévő külföldi aranyérméket. Az izraeli tallér bibliai néven „aranysekéleknek” neveznék el, értéke azonos volna az angol sovereignnel és ugyanannyi szinaranyat is tartalmazna. A sékel fejében beváltanák a többi külföldi aranytallérokat is az érmék tiszta aranytartalmá szerinti.

A kormány már foglalkozott a javaslattal és az egyik legközelebbi minisztertanács fog dönteni fölőtte. Az aranysekélt a Keren Kájimmet adná ki 50 éves jubileuma alkalmából.

A kormány gazdasági minisztereit az aranysekélt kibocsátásánál az a szándék vezeti, hogy normalizálja az aranytallér kereskedelmét. Az aranysekélt ugyanis tőzsdéi forgalomba kerülne és a bankok kölcsönt nyújthatnak rájuk.

A telavivi aranytőzsdén a hírt rokonszenvvel fogadták és az aranykereskedők szövetsége kijelentette, hogy mindenki nagyon szívesen fogja aranyérméit izraeli sékelre becsereálni. Ezzel szemben az értékpapírtőzsdén nem hisznek a terv sikerében és csodálkozásukat adták kifejezésül afölött, hogy a kormány nem is tanácskozott az érdekeltekkel, mielőtt az aranysekélt kibocsátásának tervét komoly megbeszélések tárgyává tette.

Komolyan tárgyalnak a drágasági indexhez kötött bérrendszer megváltoztatásáról

Alföltöl a Mápám gazdasági minisztereit szorgalmazzzák az új fizetési rendszer bevezetését, amelyet a párt szakszervezeti vezetői elleneznek

Tel Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Teljesen megbízható értesülések szerint a Mápám egyes vezetőköreiből komoly tárgyalások folynak a drágasági indexhez kötött fizetési rendszer megváltoztatására. Az eddig elhangzott javaslatok szerint a drágasági index emelkedése nem fogja automatikusan maga után vonni a fizetés és bérek megfelelő emelését, hanem a szakszervezetek és a munkaadók érdekképviselete közötti megállapodás alapján fogják majd időről-időre a fizetéseket felemleni.

Ebben a kérdésben a Mápám belső is komoly nézeteltérések vannak még és a párt szakszervezeti vezetői ellenzik a javaslatot, amelyet a Mápámhoz tartozó gazdasági miniszterek szorgalmaznak. A javaslat első ízben a költségvetési tárgyalások során merült fel és amikor a hét elején a „Háárec” a hírt közölte, a Híszadatrut erősen megcáfolta. A Híszadatrut szövegére arra hívatkozott, hogy a drágasági indexhez kötött bérrendszer megváltoztatására csakis a Híszadatrut nagytanácsa jogosult. Ezzel szemben megbízható hírforrások szerint a Mápám politikai bizottságában és a titkárságban a téma állandóan napirenden van és nincs kizárva hogy azt rövidesen az illetékes szakszervezeti fórumok elé terjesztik.

HABIMAH
MOSORA:

Tel-Aviv, február hó 28-án, szombat este két előadás, 6.30 és 9.30 órakor:
A HERCEG TÖRTÉNETE

HACAFON 32
T. A., ALLENBY
Mugrábival szemben.
Ékszerre és minden értékre
1/2-1, 1/4-1/2-ig.

LOMBARD
kölcsönt ad

Huszt és környékéről származókat
meghívjuk PURIM NESEFUNKRE, melyet márc. 3-án, kedden este 7.30-kor rendezünk a „Béti” tereben, T. A., Kikár Dizengoff 14/16., II. emelet.

KLIRING
Hivatalos órák, délután 1-7-ig. — Telefon: 62238.

Jó könyvet kizárólag DAAT-tól
olvashat. — Választékunk 1000 jó könyvvel bővült.
Magyar könyvvelészt jó árat fizetünk.
TEL-AVIV, Rotschild 36.

Mindenfajta vaságyat
ADLER TESTVÉREK-nél
vásároljon:
TEL-AVIV,
Nachlat Benjámin 123.
Rendeléseket,
javításokat vállalunk.
K131

Laboránsnöt
kértes
FOTOMETEREM
félnapra.
PHOTO PRISMA
JERUZSALEM, Zion tér.

BUTOR
JÓ
OLCSÓ
LAKOL
Eladás részletek is.

Ovatosabb külpolitikai vonalat követel a progresszív párt nagytanácsa

A párt még nem tartja időesülést a klácionistákkal való egyszerűnek

Tegnap tartotta meg a progresszív párt 300 tagú országos tanácsa ezidei első gyűlését. Az elnöklő dr. Rozen igazságügyminiszter mindenekelőtt elégtellel említette meg a széles koalíció létrejöttét, amely nagy mértékben a progresszív párt érdeme. Bár a koalícióban levő pártok közötti viszony még nem teljesen kifogástalan, mégis meg lehet állapítani, hogy a belpolitikai helyzetben bizonyos stabilizálódás következett be. A rendkívül súlyos gazdasági helyzet drasztikus takarékosági rendszabályokra kötelez bennünket. Jobb meggyőződésünk ellene voltunk kénytelenek hozzájárulni az államapparátus redukálásához, mert tudjuk, hogy ezzel sok elbocsátott tisztviselőnek okozunk szenvedést. Rozen állást foglalt az ellen, hogy az új miniszterek leváltották az adminisztratív államtitkárokat (menachél kláit), holott éppen ezeknek az államtitkároknak volna a feladata biztosítani az adminisztráció folytonosságát.

Az igazságügyminiszter rendkívül éles szavakkal fejezte meg a szovjetkövet ség ellen elkövetett merényletet. A progresszív párt belső lényénél fogva a legé-

Beiktatták az askaloni újváros első községi tanácsát

A helyi lakosság kevesli a számára biztosított képviselőket

Tegnap a Migdál Askálon mellett épült Afridar-sikunban kinevezték az új helyi községi tanácsát. Az ünnepségen, amelynek során a sikunt Askálonnak nevezték el, jelen volt Jiszraéli Rokách belügyminiszter is, aki beszédében felhívta a déliafrikai zsidóságot, hogy álljjanon és telepedjék le Izraelben. Rokách ezután felolvasta az askaloni községi tanács tagjainak névsorát a következőkben: Jehuda Pinkusz, az El-Al nemzeti repülővállalat igazgatója, Micháel Komej helyettes külügyi államtitkár, N. Spitz, a Pel-tours vállalat igazgatója, J. Sonnabend, az Afridar-társaság igazgatója, A. Nimrod, Migdál Askálon polgármestere, D. Feldmann és Z. Halperin, Migdál Askálon alpolgármesterei, L. Müller déliafrikai olé, Jochák Szegál, az askaloni járási tanács titkára, L. Adivit, a közmunkaügyi minisztérium mérnöke.

A két utóbbi a helység lakosságát képviseli a tanácsban, amelynek elnökevé egyhangulag J. Sonnabendet választották meg.

Az ünnepség után a lakosság megbízottai arról panaszkodtak az újságíróknak, hogy a hatóságok nem akartak az új tanácshoz legelőbb meg egy megbízottat csatolni a lakosság köréből. A megbízottak közölték, hogy Askálon lakóinak csütörtök estére összehívott ülése utasítani fogja L. Adivit és Jochák Szegált, hogy adják vissza mandátumukat, ha nem neveznek ki a tanácsba egy hazai helyi megbízottat is. A lakosság küldöttsége megjelent Rokách belügyminiszter előtt is és kérték, hogy nevezze ki a harmadik tanácsost, mire a miniszter kijelentette, ha a kinevezett megbízottak lemondanak, tudomásul fogja venni, aztán önmagát fogja kinevezni tagnak és részt fog venni a tanács minden ülésén.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

NATANJA:
A HOH vezetősége kívánatra a purim neszefét február 28-án, szombat este tartja meg. Tekintettel az óriási érdeklődésre és a terem korlátozott befogadóképességére, a résztvevőknéljók gondoskodjanak idejében meghívórol.

Meghívók igénylése a Salon Dugma konfekciósüzletben, valamint a Feldmár és Stern fűszerüzletben kezdetét vette. — Zene, tánc, tombola. Elsőrangú házi büfé.

CHEDERA:
Febr. 28-án, este 8 órai kezdettel műsoros purimi bál a Cafe Pinati összes helyiségelhen. Hangulatos kabaré, elsőrendű zene, házi sütemények, olcsó árak, és az est nagy meglepetés, először Izraelben: a bajusz eszesemő, most érkezett külföldről. A műsor pontosan 8 órakor kezdődik. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos előre gondoskodni. Jegyek elővételben a Foto Metronál és a HOH titkárságánál.

RECHOVOT
A Rechovoton és környékén lakó magyarszáműasúak, ha idén purimkor is akarnak szórakozni, úgy okvetlenül jöjjenek el 28-án, szombaton este 8 órakor a Weinrób kávéházba, a HOH purimi neszefjére. A HOH tagjainak érdemes a belépőjegyeket már előre megváltani, mert így nagy kedvezményben lesz részük. — Jegyek kaphatók: Schwartz, Bata üzlet, Herzl-u. 171 és a Züszmann kioszkban, Benjámin u. 12.

MEGLEPÉTES!
Rövidesen megnyílik „TACHANAT HAZAHAV” üzletünk. — Nagy választék: ékszer, óra, optikai cikkek, parfümeria és különböző ajándéktárgyak. Műhelyünk elfogad rendeléseket ékszerre, órára és optikai cikkekre.
S. Brikman & N. Hoch
Haifa, Jaffa út 107.
(Egged állomásnál)

Teatron Muzikali
Tel. 62461. (*)
A nagy nevetésű
Növèrem és én
zenés komédia
Ralph Benatzky-tól.

TEL-AVIV, Ohel-Sóm, két purimi előadás.
HOLNAP, szombat este 7 és 9.30-ko.
Csütörtök, március 5-én, Petóch-Tikva, „Héjchal”.
Péntek, március hó 6-én, Ramle.

Jegyek Tel-Avivban: Schlesinger & Springer, Nachlat Benjámin-ut. 2; „Rokoko”, Dizengoff-tér, Münchhausen, Ben Jehuda 48/a és este a pénztárnál.

WEINGARTEN
hirdetési iroda és nyomda
TEL AVIV,
HILLEL HAZAKEN 8.
(Bejárat: Allenby 34.
Átara-kávéház mellett.) (*)

Washingtont követi a progresszív párt nagytanácsa

Az elnöki megnyitó után kezdetét vette a vita a napirenden szereplő problémákról, amely egészen az esti órákig tartott.

Külpolitikai vonatkozásban az összes felszólalók követelték egy megfontoltabb és felelősebb irányzat beindítását és aktívabb magatartást az arab államokkal való béke megteremtése érdekében.

Gazdasági vonalon a szónokok követelték a munkanélküliség ellen való erőfeszítést és a munkanélkülieknek konstruktív szűk ségmunkák útján való segítségét. A párt nem zárkózik el egy egyszerű munkanélküli adó bevezetése előtt.

Ami a klácionista párt egyesülési felhívását illeti, a szónokok többsége nem tartja a még idősebbnek ebben az irányban a tárgyalások megindítását, különösen azért nem, mert az a választási törvény módosításának fenyegetése mellett történt. A párt a legelőbb harcot indítja be a tervezett tíz százalékos szavazatminimimum ellen, amelyet igazság talannak és teljesen antidemokratikusnak tart.

A nagytanács végül egyhangú bizalmat szavazott a vezetőségnek, helyeslően vette tudomásul a párt belépését a koalícióba és elhatározta, hogy széleskörű szervezőmunkába kezd, hogy a párt irányában megmutatókozó szimpátiákat szervezett erővé fejlessze.

Washingtont követi a progresszív párt nagytanácsa

Az ünnepségen, amelynek során a sikunt Askálonnak nevezték el, jelen volt Jiszraéli Rokách belügyminiszter is, aki beszédében felhívta a déliafrikai zsidóságot, hogy álljjanon és telepedjék le Izraelben. Rokách ezután felolvasta az askaloni községi tanács tagjainak névsorát a következőkben: Jehuda Pinkusz, az El-Al nemzeti repülővállalat igazgatója, Micháel Komej helyettes külügyi államtitkár, N. Spitz, a Pel-tours vállalat igazgatója, J. Sonnabend, az Afridar-társaság igazgatója, A. Nimrod, Migdál Askálon polgármestere, D. Feldmann és Z. Halperin, Migdál Askálon alpolgármesterei, L. Müller déliafrikai olé, Jochák Szegál, az askaloni járási tanács titkára, L. Adivit, a közmunkaügyi minisztérium mérnöke.

A két utóbbi a helység lakosságát képviseli a tanácsban, amelynek elnökevé egyhangulag J. Sonnabendet választották meg.

Az ünnepség után a lakosság megbízottai arról panaszkodtak az újságíróknak, hogy a hatóságok nem akartak az új tanácshoz legelőbb meg egy megbízottat csatolni a lakosság köréből. A megbízottak közölték, hogy Askálon lakóinak csütörtök estére összehívott ülése utasítani fogja L. Adivit és Jochák Szegált, hogy adják vissza mandátumukat, ha nem neveznek ki a tanácsba egy hazai helyi megbízottat is. A lakosság küldöttsége megjelent Rokách belügyminiszter előtt is és kérték, hogy nevezze ki a harmadik tanácsost, mire a miniszter kijelentette, ha a kinevezett megbízottak lemondanak, tudomásul fogja venni, aztán önmagát fogja kinevezni tagnak és részt fog venni a tanács minden ülésén.

MEGLEPÉTES!
Rövidesen megnyílik „TACHANAT HAZAHAV” üzletünk. — Nagy választék: ékszer, óra, optikai cikkek, parfümeria és különböző ajándéktárgyak. Műhelyünk elfogad rendeléseket ékszerre, órára és optikai cikkekre.
S. Brikman & N. Hoch
Haifa, Jaffa út 107.
(Egged állomásnál)

Teatron Muzikali
Tel. 62461. (*)
A nagy nevetésű
Növèrem és én
zenés komédia
Ralph Benatzky-tól.

TEL-AVIV, Ohel-Sóm, két purimi előadás.
HOLNAP, szombat este 7 és 9.30-ko.
Csütörtök, március 5-én, Petóch-Tikva, „Héjchal”.
Péntek, március hó 6-én, Ramle.

Jegyek Tel-Avivban: Schlesinger & Springer, Nachlat Benjámin-ut. 2; „Rokoko”, Dizengoff-tér, Münchhausen, Ben Jehuda 48/a és este a pénztárnál.

WEINGARTEN
hirdetési iroda és nyomda
TEL AVIV,
HILLEL HAZAKEN 8.
(Bejárat: Allenby 34.
Átara-kávéház mellett.) (*)

Washingtont követi a progresszív párt nagytanácsa

Az elnöki megnyitó után kezdetét vette a vita a napirenden szereplő problémákról, amely egészen az esti órákig tartott.

Külpolitikai vonatkozásban az összes felszólalók követelték egy megfontoltabb és felelősebb irányzat beindítását és aktívabb magatartást az arab államokkal való béke megteremtése érdekében.

Gazdasági vonalon a szónokok követelték a munkanélküliség ellen való erőfeszítést és a munkanélkülieknek konstruktív szűk ségmunkák útján való segítségét. A párt nem zárkózik el egy egyszerű munkanélküli adó bevezetése előtt.

Ami a klácionista párt egyesülési felhívását illeti, a szónokok többsége nem tartja a még idősebbnek ebben az irányban a tárgyalások megindítását, különösen azért nem, mert az a választási törvény módosításának fenyegetése mellett történt. A párt a legelőbb harcot indítja be a tervezett tíz százalékos szavazatminimimum ellen, amelyet igazság talannak és teljesen antidemokratikusnak tart.

A nagytanács végül egyhangú bizalmat szavazott a vezetőségnek, helyeslően vette tudomásul a párt belépését a koalícióba és elhatározta, hogy széleskörű szervezőmunkába kezd, hogy a párt irányában megmutatókozó szimpátiákat szervezett erővé fejlessze.

Washingtont követi a progresszív párt nagytanácsa

Az ünnepségen, amelynek során a sikunt Askálonnak nevezték el, jelen volt Jiszraéli Rokách belügyminiszter is, aki beszédében felhívta a déliafrikai zsidóságot, hogy álljjanon és telepedjék le Izraelben. Rokách ezután felolvasta az askaloni községi tanács tagjainak névsorát a következőkben: Jehuda Pinkusz, az El-Al nemzeti repülővállalat igazgatója, Micháel Komej helyettes külügyi államtitkár, N. Spitz, a Pel-tours vállalat igazgatója, J. Sonnabend, az Afridar-társaság igazgatója, A. Nimrod, Migdál Askálon polgármestere, D. Feldmann és Z. Halperin, Migdál Askálon alpolgármesterei, L. Müller déliafrikai olé, Jochák Szegál, az askaloni járási tanács titkára, L. Adivit, a közmunkaügyi minisztérium mérnöke.

A két utóbbi a helység lakosságát képviseli a tanácsban, amelynek elnökevé egyhangulag J. Sonnabendet választották meg.

Az ünnepség után a lakosság megbízottai arról panaszkodtak az újságíróknak, hogy a hatóságok nem akartak az új tanácshoz legelőbb meg egy megbízottat csatolni a lakosság köréből. A megbízottak közölték, hogy Askálon lakóinak csütörtök estére összehívott ülése utasítani fogja L. Adivit és Jochák Szegált, hogy adják vissza mandátumukat, ha nem neveznek ki a tanácsba egy hazai helyi megbízottat is. A lakosság küldöttsége megjelent Rokách belügyminiszter előtt is és kérték, hogy nevezze ki a harmadik tanácsost, mire a miniszter kijelentette, ha a kinevezett megbízottak lemondanak, tudomásul fogja venni, aztán önmagát fogja kinevezni tagnak és részt fog venni a tanács minden ülésén.

MEGLEPÉTES!
Rövidesen megnyílik „TACHANAT HAZAHAV” üzletünk. — Nagy választék: ékszer, óra, optikai cikkek, parfümeria és különböző ajándéktárgyak. Műhelyünk elfogad rendeléseket ékszerre, órára és optikai cikkekre.
S. Brikman & N. Hoch
Haifa, Jaffa út 107.
(Egged állomásnál)

Teatron Muzikali
Tel. 62461. (*)
A nagy nevetésű
Növèrem és én
zenés komédia
Ralph Benatzky-tól.

TEL-AVIV, Ohel-Sóm, két purimi előadás.
HOLNAP, szombat este 7 és 9.30-ko.
Csütörtök, március 5-én, Petóch-Tikva, „Héjchal”.
Péntek, március hó 6-én, Ramle.

Jegyek Tel-Avivban: Schlesinger & Springer, Nachlat Benjámin-ut. 2; „Rokoko”, Dizengoff-tér, Münchhausen, Ben Jehuda 48/a és este a pénztárnál.

WEINGARTEN
hirdetési iroda és nyomda
TEL AVIV,
HILLEL HAZAKEN 8.
(Bejárat: Allenby 34.
Átara-kávéház mellett.) (*)

Tel-Av...
Washi...
Even...
vatalos...
ter Du...
minisz...
keti...
Az Izr...
csolati...
ter Du...
Jentette...
szerint...
mány...
rál Ir...
és Am...
szilárd...
Az e...
tásra...
elkísért...
vet is...
rint a...
ba ker...
társági...
latban...
szág k...
szony...
Washi...
külügy...
tott be...
Even...
iroknak...
„általan...
lamok...
ról, va...
Közleke...
zetéről...
látja. A...
mondott...
tájékoz...
Mi...
Washi...
bizható...
az ame...
desen...
fogja...
fegyver...
zó kéré...
zák, no...
kisebb...
egyipto...
Az egy...
dollár...
tek,
viszot...
mány...
tanul...
pán...
kú fe...
gyipt...
Diplo...
jelentet...
hadiany...
ka haj...
tomnak...
sos rep...
kok és...
verek...
előkra...
Az az...
terium...
sének...
Az az...
zel a...
gesztus...
a...
A ha...
nap az...
válasz...
transz...
a Béti...
folyt...
ban ki...
az izr...
verszün...
teken...
és meg...
Izrael...
kor p...
totta...
Jes eg...
letén...
Az arab...
talan...
mikor...